

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika” dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI”.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu, ul. Groblowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2.75 zł. miesięcznie, 8.25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.11 zł. miesięcznie, 9.33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5.00 zł., do Gdańska 4.00 guld., do Niemiec 4.00 mk., do Francji i Ameryki 7.50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 294.

BYDGOSZCZ, piątek dnia 23 grudnia 1927 r.

Rok XXI.

Nowy pomysł zmiany ustroju parlamentarnego w Polsce.

Rzucają go przedstawiciele kół gospodarczych.

Ukazała się świeżo odezwa „przedstawicieli sfer gospodarczych wszystkich ziem Rzeczypospolitej”, pod którą widnieją nazwiska wybitnych ziemian i przemysłowców z St. Lubomirskim i A. Wierzbickim na czele. Ze względu na jej rozmiary podać z niej możemy tylko niektóre ustępy z których Czytelnik może poznać poglądy autorów.

Po obszernym wstępie o znaczeniu rolnictwa i przemysłu i potrzebie popierania rozwoju tych gałęzi gospodarstwa narodowego czytamy tam między innymi:

A duch społeczny. Zasadniczo cechuje go przecież zgodność, rozważa, cierpliwość, umiarkowanie, tolerancja. Te piękne cechy naszego charakteru uwydatniają się wszędzie tam, gdzie zorganizowani jesteście na polu pracy twórczej, gdzie niezależnie od różnicy poglądów społecznych czy politycznych łączy nas wspólny warsztat pracy. I dlatego właśnie moglibyśmy tak dobrze pracować, czy na roli, czy w większym lub mniejszym warsztacie przemysłowym, czy na innym polu działalności gospodarczej. I dlatego też w Polsce, w której naród cały jest na dorobku, bo z niczego lub prawie z niczego musiał stworzyć to, do czego już doszedł i tworzy to, co jeszcze osiągnąć musi — zapanować może i powinien w całej pełni **duch umiarkowania i solidarności społecznej.**

A tymczasem...

Rzuca się hasła, obłędnie szczęśliwości i uszczęśliwienia, według tej właśnie recepty, takiej lub innej doktryny; toczy się walka do ostatniego z wyznawcami innego światopoglądu, z innymi stronnictwami, walka na wiecach, w prasie, w agitacji wyborczej, w parlamencie.

Parlament zaś jest tą kuźnią przedziwną, tem osobliwym laboratorium, które eksperyment uchwalony większością, choćby był największym dziwołogiem, nie ogranicza do swych murów tylko, lecz w tejże chwili stwarza fakt dokonany dla całego narodu; dostosuj swój wysiłek do nowego prawa, choćby to było nowe jarzmo kaudyńskie dla twej twórczości.

Trudności, jakie napotkał ostatni Sejm w swojej pracy, krótki stosunek, jaki wywołał on do siebie w opinii publicznej, zbyt słaby autorytet jego wobec rządu — wszystkie te ujemne wyniki jego działalności nie były winą jego składu osobistego tylko. Nie był to kryzys danego Sejmu, lecz kryzys danego ustroju parlamentarnego.

Dlatego, jeśli przy dawniejszych wyborach pytaniem, które zadawało sobie każde stronnictwo, było — jak wejść do parlamentu, to dziś tem pytaniem stać się przedewszystkiem

Zamek w Dzikowie spłonął wraz z bezcennymi dziełami sztuki.

W płomieniach zginęło 9 osób.

Kraków, 21. 12. PAT. Z Tarnobrzegu donoszą, że dziś o godz. 2.30 w nocy z nieustalonych dotychczas przyczyn wybuchł pożar w zamku Zdzisława hr. Tarnowskiego w Dzikowie. Prawie cały zamek wraz z nieocenionymi zbiorami i biblioteką spłonął. Uratowano tylko lewe skrzydło zamku. W pokojach mieszkalnych przebywały podczas pożaru matka Zdzisława hr. Tarnowskiego Zofja i księżna Radziwiłłowa, które zdołano uratować. W akcji gaszenia pożaru brali udział miejscowa straż pożarna, służba folwarczna, zarządzający folwarkiem urzędnicy i młodzież okoliczna. Podczas gaszenia pożaru zginęło około 9 osób, m. in. syn koniuszego Frejer. Dokładna liczba ofiar dotychczas nie została ustalona. Właściciel zamku nie był obecny w Dzikowie podczas pożaru.

Kraków, 21. 12. PAT. Według dodatkowych doniesień o katastrofie pożaru w Dzikowie ogień powstał na strychu, poczem przeniósł się z błyskawiczną szybkością na piętra do

wielkich sal pałacu, gdzie znajdowały się wielkie zbiory historyczne i biblioteka, obejmująca około 20.000 tomów. Na ratunek rzuciła się służba folwarczna, młodzież szkolna oraz straż pożarna z Dzikowa i Tarnobrzegu. W akcji ratunkowej według dotychczasowych danych, poniosło śmierć 8 osób, m. in. głośny lekkoatleta Freier, syn koniuszego hr. Tarnowskiego. Dalej zginęło dwóch uczniów gimnazjalnych i paru robotników. Z pośród kobiet poniosła śmierć kilkunastoletnia seminarzystka. Ponadto kilkanaście osób poniosło cięższe lub lżejsze obrażenia cielesne. Rannych przewieziono do szpitala w Tarnobrzegu. Do godziny 1.30 po poł. pożar trwa jeszcze. Akcja ratownicza zmierza z całą energią do ocalenia tej części pałacu, nie objętej ogniem, w której mieszczą się apartamenty Zdzisława hr. Tarnowskiego. Według ostatnich informacji, dzięki bohaterstwu wysiłkom ratujących, udało się uratować około 50 procent zbiorów.

Dookoła rokowań handlowych z Niemcami.

Przygotowania do traktatu wstępnego. — Niemcy obawiają się polskich cel.

Berlin, 21. 12. PAT. „Vossische Ztg.” w depeszy z Warszawy donosi, że polsko-niemieckie rokowania obracają się obecnie około dwóch spraw: sprawy ustalenia, **jakie kwestje mają być uregulowane w t. zw. wstępnym traktacie**, który ma być najpierw zawarty oraz sprawy **udzielenia Niemcom przez Polskę gwarancji, że cła polskie nie zostaną podwyższone**, a w związku z tem ustalenia kontyngentu polskiego mięsa Niemcom, przyznanego Polsce za to ustępstwo. Ze strony polskiej — twierdzi dziennik — kładzie się na-

cisk na sprawę ustalenia **importu mięsa i węgla polskiego na Śląsk**. Ostatnio miano poruszać w dyskusji sprawę ustalenia specjalnego kontyngentu polskiego mięsa dla Śląska niemieckiego.

Berlin, 21. 12. PAT. „Taegliche Rundschau” donosi, że delegacja niemiecka, prowadząca obecnie rokowania w Warszawie pod przewodnictwem dra Hermesa wraca w dniu 22 grudnia do Berlina na święta. **Rokowania podjęte być mają na nowo w Warszawie zaraz po świętach Bożego Narodzenia.**

musi — jak przekształcić ustrój parlamentu, aby mógł on okazać się zdolnym do pracy.

Zasadniczym zadaniem w tej dziedzinie jest ustalenie w naszym ustroju **równowagi władz w państwie** i zapewnienie wszystkim czynnikom narodu właściwego przedstawicielstwa we władzy ustawodawczej.

Osiągnąć ten cel można przez: Rozszerzenie praw Głowy Państwa i powoływania przez nią Rządu. Ukonstytuowanie Izby Wyższej na podstawie reprezentacji interesów w drodze delegowania jej członków przez publiczno-prawne organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego oraz przez wyższe duchowieństwo i wyższe uczelnie, z pozostawieniem pewnej liczby miejsc w Senacie dla nomitarów rządowych lub kooptowanych członków.

Utrzymanie ogólnych zasad ustroju Izby Niższej to jest konstytuowanie jej na podstawie powszechnych wyborów.

Równouprawnienie obu Izb w dziedzinie inicjatywy ustawodawczej, trybu uchwalania ustaw, uchwalania budżetu i stosunku do Rządu.

Konstytucyjne następstwa votum nieufności ciał ustawodawczych tylko w razie jego uchwalenia przez obydwie Izby.

Ustrojowe zapewnienie przestrzegania Konstytucji.

W najgłębszym przeświadczeniu, że przeprowadzenie takiej reformy staje się rozwojową koniecznością Rzeczypospolitej Polskiej dla jej skonsolidowania, wzrostu potęgi gospodarczej i pchnięcia jej na tory wielkiego mocarstwa — sfery gospodarcze wierzą, że dążenie do tego sta-

nie się podstawą zarówno zamierzeń rządu, jak i zgodnych wysiłków najszerszych sfer społeczeństwa.

Gdy to osiągniemy, otwartą zostanie droga do nowej ery w dziejach naszego kraju; — nie nowa era, lecz droga do niej, gdyż wielkie rzeczy powstają tylko z wielkiego wysiłku społecznego.

Silna władza wychowa naród w poczuciu hierarchji.

Ugruntowana zostanie praworządność.

Nowa konstrukcja parlamentu da nowy obraz dążeń i woli narodu poprzez jego strukturę gospodarczą i zawodową, intelektualną i duchową, a więc uzupełni ten obraz, jaki daje powszechne prawo wyborcze, i wytworzy w parlamencie konieczną równowagę pomiędzy koncepcjami teoretycznymi a pierwiastkami realizmu życiowego.

Przywrócona zostanie harmonja, między wymogami życia i inicjatywą prawodawczą. Prawo nie będzie łamało rozwoju gospodarczego, lecz będzie mu współdziałało i torowało drogi coraz to nowej ekspansji.

I wreszcie:

„Przez polepszenie bytu materialnego ludności i rozwinięcie jej sił twórczych damy krajowi spokój społeczny, to istotne podłoże potęgi państwa, a szerokim rzeszom — poczucie niezależności, poczucie godności własnej — najlepszą rękojmią cnót obywatelskich”.

Teorie w odezwie powyższej wygłoszone nie są nowe. Zawierają one niejedno słuszne żądanie, ale niestety odezwa nie podaje dróg, jakimi do ich urzeczywistnienia dojśćby można.

Bloki wyborcze, które pójdą z rządem.

Warszawa, 22. 12. (AW.). W warszawskich kołach politycznych komentowane jest tworzenie się na terenie Krakowa szerokiego bloku sanacyjnego złożonego z Partji Pracy, Zjednoczenia Gospodarczego, grupy legionowej, Zw. Napr. Rzplitej, Prawicy Narodowej, Demokracji krakowskiej, miejscowej NPR. i organów mieszczańskich. Jest to pierwsza konkretna próba skupienia w jednym bloku wszystkich elementów, sprzyjających rządowi od skrajnej prawicy do lewicy. Podobna próba ma być podjęta również na terenie Warszawy.

Frona w stronnictwie Piasta coraz węższa.

Warszawa, 22. 12. (Tel. wł.) „Głos Prawdy” donosi, że wczoraj odbyło się w Warszawie z inicjatywy radcy prawnego „Piasta” Jana Krysy zebranie, w którym uczestniczyli przedstawiciele nadmienionego stronnictwa z kilkunastu powiatów, leżących w dawnej Kongresówce. Uchwalono całkowite poparcie dla rządu Piłsudskiego i potępienie dotychczasowe zachowanie władz naczelnych Piasta, szczególnie Witosa. Postanowiono zwrócić się w najbliższych dniach z odezwą do ludu wiejskiego.

Książe-biskup krakowski Sapieha o współpracy z rządem i partyjnictwie.

Na łamach „Il. Kur. Codz.” ogłasza działacz katolicki p. Tadeusz Lubieński swą wysoce interesującą rozmowę z Metropolita krakowskim ks. Sapieha na temat listu Episkopatu.

P. Lubieński pisze m. in. co następuje:

Z kolei nasunęło mi się pytanie, czy nie powinno każde katolickie i umiarkowane stronnictwo współpracować z rządem, a przez to ugruntować opinię, że element prawdziwie katolicki jest wyrazem twórczo - państwowej pracy.

— Niewątpliwie — brzmiała odpowiedź — ta współpraca istnieć powinna, bo wówczas w pracę tę wszczepia się zasady etyki katolickiej, poszanowania dla naszej wiary świętej, obalając zarazem zarzuty, ciężko krzywdzące duchowieństwo katolickie, jakoby dążyło do opanowania władzy w państwie, do zyskiwania jakichś osobistych korzyści materialnych i tym podobnych niedorzeczności.

Usłyszawszy te słowa, pozwoliłem sobie zwrócić uwagę na to, że dla nas, katolików, byłaby nietylko nie do przyjęcia, ale że musielibyśmy bezwzględnie zwalczać koncepcję polityczną, wedle której jakaś partja polityczna chciałaby zablokować elementy katolickie, jako an-

tyteżę ugrupowań, współpracujących z rządem.

Książe Metropolita uznał ten sposób zapatrywania się na sprawę za zupełnie słuszny i dodał:

— Wogóle robienie z religji narzędzia agitacji politycznej jest profanacją religji, jest rzeczą wprost nie do pomyślenia u dobrych katolików. Z drugiej strony nie jest wcale nadużyciem religji, jeśli katolicy przeciwstawiają się stronnictwom, które w sposób jasny przeciw religji walczą (jak np. komuniści), albo też przeciw stronnictwom, które skrajną demagogją w swem postępowaniu stanęły w sprzeczności z zasadami wiary i moralności.

— Zcąje mi się — odpowiedziałem — że w Liście Pasternskim zasada ta zupełnie jasno jest określona tak, jak zupełnie jasno potępione jest drugie, bardzo u nas zakorzenione zło: partyjnictwo.

— Zapewne — odrzekł Książe Metropolita — bo partyjnictwo, to szowinizm i ciasny egoizm polityczny, którego źródłem są najczęściej osobiste interesy i ambicje poszczególnych jednostek, a to chyba ani z katolickimi, ani z narodowymi pierwiastkami pogodzić się nie da.

Chadecja na Śląsku Cieszyńskim przeciwko endecji.

Imponujący był przebieg zjazdu okręgowego delegatów Ch. D. z okręgu wyborczego nr. 43 (Biała, Wadowice, Żywiec, Nowy Targ, Myślenice, Maków, Spisz, Orawa). Zjazd odbył się w ostatnią niedzielę w Białej w Domu Katolickim pod przewodnictwem ks. patrona Mączyńskiego. Udział w zjeździe wzięło zgórą 100 delegatów ze wszystkich zakątków rozległego okręgu wyborczego. Znakomity referat na temat sytuacji wyborczej wygłosił b. poseł p. Kwiatkowski z Rybnika. O akcji wyborczej w okręgu mówił ks. prof. Mączyński. W bardzo ożywionej dyskusji, w której za-

bierał głos szereg delegatów, wyrażono życzenie, by Ch. D. do wyborów szła samodzielnie, a w żadnym wypadku nie blokowała się z N. D. W rezolucjach uchwalonych na zjeździe wyrażono podziękowanie za pracę klubowi parlamentarnemu Ch. D., w szczególności zaś posłowi okręgu p. Holeksie, który bardzo wydatnie pracował w okręgu. Komisarzem wyborczym Ch. D. na okręg wyborczy wybrany został ks. prof. Mączyński. Wybrano również komitety wyborcze państwowe. Zjazd obradował przez 6 godzin w nastroju podniosłym.

Kronika telegraficzna.

Warszawa, 22. 12. (tel. wł.) W początkach stycznia ukaże się rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o reorganizacji starostwa morskiego. Poza kilkunastu gminami wejdzie w skład starostwa powiat wejherowski, a siedzibą starostwa będzie miasto Wejherowo.

Rząd wyjątkowo nie radził nad losem urzędników!

Warszawa, 22. 12. (tel. wł.) „Rzeczpospolita” donosi, że wbrew zapowiedziom niektórych pism nie omawiano wczoraj na posiedzeniu rady gabinetowej sprawy podwyżki plac urzędnikom państwowym.

Rząd porozumiewa się z ortodoksami.

Warszawa, 22. 12. (tel. wł.) W kołach żydowskich utrzymują, że między ortodoksami żydowskimi a sanacją toczą się rokowania o porozumienie wyborcze. W zamian za poparcie list ortodoksów nie wystawialiby oni własnych w niektórych okręgach, a uchwaliliby poparcie sanacji.

Chlebem, papką i solą...

Warszawa, 22. 12. (tel. wł.) „Gazeta Warszawska Poranna” podaje mało prawdopodobną pogłoskę, że były poseł Liebermann, jeden z przywódców P. P. S., podpułkownik rezerwy, ma być w najbliższych dniach powołany do służby czynnej. Liebermann uchodzi za przeciwnika obecnego kursu rządowego i liczy lat 60.

Budżet Rzeszy przyjęty.

Berlin, 21. 12. PAT. Rada Rzeszy przyjęła budżet na rok 1928.

Śledztwo przeciw Straży Narodowej ukończone.

Warszawa, 22. 12. (AW). Trwające od pół roku śledztwo w sprawie Straży Narodowej prowadzone przez sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi Jaworowskiego zostało ukończone. W dniu wczorajszym do sędziego śledczego zostali zawezwani wszyscy oskarżeni dla przejrzenia aktów śledczych. Według „Gazety Warszawskiej Porannej” sprawa ma być z braku dowodów winy umorzona.

Konfiskata.

Warszawa, 22. 12. (AW). Pierwsze wydanie dzisiejszej „Gazety Warszawskiej Porannej” uległo konfiskacie za artykuł Adolfa Nowaczyńskiego p. t. „Troszkę będą carskie, a trochę cesarskie”. Drugie wydanie ukaże się bez tego artykułu.

Dr. Aszkenazy honorowym profesorem Uniw. Warsz.

Warszawa, 22. 12. (AW). Dzisiejsza „Gazeta Warszawska Poranna” donosi, iż Rada Ministrów uchwaliła nominację Szymona Aszkenazego na profesora honorowego Uniwersytetu Warszawskiego. Pismo komentuje nominację bardzo nieprzychylnie, podkreślając, jakoby prof. Aszkenazy miał poprzednio trudności w otrzymaniu zwyczajnej katedry U. W.

Pożar przedalni.

Warszawa, 22. 12. (Tel. wł.) W przedalniu Vogla w Łodzi wybuchł wczoraj groźny pożar, który trwał 2 godziny. Spłonął budynek dwupiętrowy. Straty wynoszą 400.000 złotych. Przedalnia była ubezpieczona na 60 tysięcy dolarów.

Vandervelde żąda gwarancji granic Polski z Niemcami.

Locarno nie zabezpiecza niepodległość Belgji.

(z) Bruksela, 22. 12. (Tel. wł.) Podczas rozprawy nad budżetem woj-skowym w parlamencie belgijskim, Vandervelde oświadczył, iż robotnicy belgijscy podobnie, jak w roku 1914 zdają sobie sprawę z obawy, jaka ciąży na nich w razie zaatakowania Belgji przez Niemcy. Sprawa organizacji armji belgijskiej musi być rozważana pod kątem widzenia niepodległości belgijskiej. Coprawda traktat locarneński chroni Belgję przed niebezpieczeństwem ataku ze strony Niemiec, ale traktat ten wy-kazuje też dużą lukę, ponieważ gwa-rancjom iswemi nie obejmuje granic

wschodnich Niemiec. Dopiero wtedy, gdy okaże się, że w razie zaatakowania Polski przez Niemcy, Liga Narodów pospieszy Polsce z pomocą, niebezpieczeństwo wojny można uważać za wykluczone.

Uwaga redakcji: Głos Vanderveldego, jednego z przywódców Międzynarodówki socjalistycznej, ma niesłychane znaczenie, gdyż Vandervelde potępia tem samem nawet pacyfistów niemieckich z obozu prof. Quidego, laureata nagrody pokojowej Nobla, który w Oslo z okazji odbioru nagrody, miał czelność podać w wątpliwość granice Polski.

Głędzenie Waldemarasa.

(z) Kowno, 22. 12. (tel. wł.) Na konferencji prasowej Waldemarasa oświadczył, że nie może określić dnia, w którym rozpoczyna się rokowania polsko-litewskie. Obecnie strony nie mają potrzeby zbyt przyspieszać tych rokowań, ponieważ należy się do nich poważnie przygotować. Rząd litewski przedewszystkiem domaga się będzie powrotu wydalonych z Wilna obywateli narodowości litewskiej, oraz uregulowania sprawy służby wojskowej

„poddanych litewskich kraju wileńskiego” w armji polskiej, ponieważ były wypadki, że obywatele tacy odpowiadali za to sądownie. Równocześnie mogłyby być poruszone kwestje połączenia kolejowego z Warszawą i Wilnem, wymiany wagonów, eksportu marnofaktury łódzkiej, cukru lubelskiego, t. j. towarów, które przychodzą z innych państw do Litwy i za które odpowiada kupiectwo litewskie.

Wieści z dalekiego wschodu.

Na ulicach Hankou i Kantonu rozbrzmiewa hasło: Śmierć wszystkim komunistom!

Hankou, 21. 12. PAT. W dalszym ciągu odbijają się tu aresztowania i egzekucje komunistów chińskich. Wczoraj po południu przy okrzykach tłumów „śmierć wszystkim komunistom!” stracono dwóch mężczyzn i dwie kobiety. Komendant miejscowego garnizonu zwrócił się do generalnego konsula francuskiego z przeproszeniem za pożałowania godne zajścia, jakie wydarzyły się na terytorjum koncesji francuskiej w czasie rewizji u komunistów.

Moskwa, 21. 12. PAT. Z Hankou donoszą, że konsul sowiecki w Kantonie żyje, lecz znajduje się w areszcie, natomiast wicekonsul, jak również wielu obywateli sowieckich zostali zabici. Lokal konsulat jest zdemolowany. Komuniści są w Kantonie masowo rozstrzeliwani. Władze w Szanghaju zażądały zniesienia miejscowej placówki agencji Tassa oraz wyjazdu jej korespondenta.

Przez Europę przechodzi fala silnych mrozów.

28 stopni poniżej zera w Czechosłowacji.

Wiedeń, 21. 12. (PAT) Dzisiejszej nocy temperatura wynosiła 21 stopni Celsjusza poniżej zera. Jest to najniższa temperatura, jaką zanotowano w Wiedniu od 24 lat.

Praga, 21. 12. (PAT) Przez Czechosłowację także jak przez całą Europę przechodzi fala silnych mrozów. Najniższa temperatura wynosi 28 stopni Celsjusza poniżej zera. Dziś rano termometr wskazywał w Pradze 23 i 3/10 stopni poniżej zera. W związku z mrozami i zawieją śnieżną przybywają pociągi do Pragi z opóźnieniem od 3 do 4 godzin.

Wśród zasp śnieżnych zginęła cała karawana.

Moskwa, 22. 12. (AW). Donoszą tu z Syberji o niebывалych mrozach, które dochodzą do 55 — 60 stopni C. Największy mróz zanotowano w Wierchojańsku, gdzie temperatura osiągnęła 62 stopnie C. Z szeregu miejscowości m. in. z Jakucka i Turuchańska donoszą o licznych wypadkach śmierci z powodu mrozów i zawiei śnieżnych. Według doniesień z Urgi, karawana chińska, która z Mongolji odbywała drogę do Kiachty, została przez burzę śnieżną

Dunaj ścięty lodem.

Bukareszt, 21. 12. (PAT) Z powodu zamrznięcia rzeki żegluga na Dunaju została wstrzymana.

Gołoledź w Londynie.

Londyn, 21. 12. (PAT) Po deszczu, który padał ubiegłej nocy, na ulicach wytworzyła się taka ślizgawica, że ruch został częściowo wstrzymany. Przechodnie z trudnością utrzymywali się na nogach. Pisma donoszą o wielu wypadkach spowodowanych przez poślizgnięcia.

zasypana, przyczem zarówno ludzie, jak zwierzęta zamrzli w śniegu, leżącym na wysokości kilku metrów. Przebywająca następnie tą samą drogę karawana wvdobyła zwłoki dwudziestukilku ludzi.

GRAMOFONY

na raty

Jerzy Dziembowski

Plac Wolności 1. (24911)

Ze zjazdu P. Z. K. w Poznaniu.

„Nowy Kurjer” donosi:

W niedzielę dnia 18. bm. odbył się w Poznaniu zjazd prezesów kół miejscowych w obrębie Poznańskiej Dyrekcji Kolei Państwowych reprezentujących około 5700 członków.

Referat o stanie organizacyjnym i sprawności organizacyjnej okręgu wygłosił prezes okręgowy p. Walter.

O działalności Związku przemawiał wiceprezes Zarządu Głównego, p. Budnik. Na całym obszarze ziem Rzplitej Polskiej pracowało pierwotnie 300.000 kolejarzy, liczbę ich zredukował Rząd do 160.000. Do P. Z. K. należą obecnie 31 tysięcy. Liczba członków P. Z. K. stale wzrasta, gdy związki socjalistyczne się cofają.

W dyskusji nad referatami zabierali głos bardzo liczni mówcy. W końcu przyjęto w myśl referatów i dyskusji następującą rezolucję bez sprzeciwu:

Rezolucja

Zjazd Prezesów Kół i Zrzeszeń zawodowych Polskiego Związku Kolejowców okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych, obradujący w Poznaniu w dniu 18 grudnia br. po wysłuchaniu i przyjęciu do zatwierdzenia wiadomości sprawozdania Zarządu Okręgowego za czas ubiegły domaga się:

1. Podwyższenia poborów do wysokości odpowiadającej wzrostowi drożyzny, a stanowiących minimum egzystencji.

2. Uchwalenia jednolitej pragmatyki służbowej o charakterze publiczno-prawnym dla wszystkich pracowników kolejowych w jaknajkrótszym czasie.

3. Zrównania dodatku mieszkaniowego z Małopolską, uruchomienia tego dodatku do wysokości wzrostu komornego i przyznania dodatku mieszkaniowego pracownikom nieetatowym stałodziennie płatnym.

4. Przyznania stałych ryczałtów miesięcznych w wysokości ryczałtów, pobieranych przez dyspozytorów parowozowni — w miejsce premii za przetaczania.

5. Rozszerzenia wynagrodzenia za służbę nocną dla wszystkich pracowników kolejowych, pełniących tę służbę oraz podwyższenie tegoż wynagrodzenia do wysokości, proponowanej M. K. w memorjale Zarządu Głównego z dn. 5 grudnia br. L: 1607.

6. Podwyższenia ryczałtów za wyjazdy służbowe do wysokości odpowiadającej wzrostowi drożyzny, zrównanie tych ryczałtów z Małopolską, a przyznania tychże ryczałtów wszystkim zawiadowcom odcinków drogowych, monterom sygnalizacji i nadzorcom przewodów.

7. Przyznania premii czyszcicielom wagonów i parowozów, pracownikom magazynów zasobów oraz robotnikom zajętem przy ładowaniu węgla na parowozy.

8. Rozszerzenia umundorowania na monterów sygnalizacji, nadzorców przewodów itd. oraz przyznania ubrań ochronnych robotnikom drogowym.

9. Rewizji rozporządzenia o stosowaniu na kolejach ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r. Dziennik U. M. K. nr. 7 z roku 1920.

Zjazd stwierdza, że normizacja personelu i ustalone w roku 1923-24 współczynniki pracy nie odpowiadają obecnym warunkom i silnemu ruchowi.

10. a) Wydania polskich przepisów egzaminacyjnych oraz ujednoczenia tematów egzaminów na P. K. P.

b) odbywania egzaminów w dwóch dniach, co leży nietylko w interesie pracownika, lecz przede wszystkim Zarządu Kolejowego.

11. Zniesienie rozporządzenia Dyrekcji P. K. z dnia 16 listopada 1926 r. o tymczasowym zaszeregowaniu pracowników nieetatowych, a przy przeszerogowaniu stosować rozporządzenie M. K. z dnia 13 lipca 1920 roku.

12. Zrealizowania art. 23 Ustawy o uposażeniu pracowników państwowych i wojska z dnia 9. 10. 1923 r. jeszcze przed wprowadzeniem nowego uposażenia.

13. Przywrócenia pełnych poborów za czas ćwiczeń wojskowych dla wszystkich nieetatowych pracowników kolejowych.

14. Przywrócenia wszystkich świadczeń dla członków i ich rodzin Kolejowej Kasy Chorych do wysokości, obowiązujących od grudnia 1926 r.

15. Zjazd domaga się przyznania wszystkim rencistom, wdowom i sierotom po pra-

cownikach nieetatowych b. członków Kasy Emerytalnej jednorazowego zasiłku — w wysokości przewidzianego rozporządzeniem p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 listopada b. roku.

16. Zjazd Prezesów Kół i Zrzeszeń zwraca się do Zarządu Głównego i Okręgowego z prośbą o dolożenie wszystkich do dyspozycji, stojących sił celem jaknajrychlejszego zrealizowania powyższych postulatów.

Dodatkowo przyjęto jeszcze uchwałę w sprawie urlopów wypoczynkowych lub w ich miejsce odpowiedniego wynagrodzenia.

Przebieg zjazdu wykazywał wysoki poziom kultury członków P. Z. K. i ich gorące umiłowanie ojczyzny oraz gotowość ponoszenia dla niej ofiar materialnych.

Przygotowanie zjazdu było wzorowe, co jest w głównej mierze zasługą prezesa Waltera. Z.

Do całego nakładu dzisiejszego dołączamy

Kalendarz ścienny na rok 1928,

który oby czytelnikom „Dziennika” — jak corocznie — służył najlepiej.

Wielki kalendarz książkowy,

powieściowy i informacyjny, z licznymi obrazkami i obfitym działem ogłoszeń, ze względów technicznych, nie chcąc obarczać poczty teraz przed świętami, dodamy zaraz na początku stycznia. Nowi abonenci, którzy pragną „Dziennik Bydgoski” dopiero teraz sobie zapisać, też kalendarz otrzymają, o ile zapas starczy.

Na kalendarzach ściennych poda-
liśmy cyfrę starą naszego nakładu
— 36.000 egz., lecz tymczasem na-
kład znacznie wzrósł, musieliśmy
zatem parę tysięcy dodrukować, aby
wszyscy abonenci nasze kalendarze
otrzymali, a nikt nie był pominięty.

Z odnowieniem przedpłaty jednak
prosimy
nie zwlekać!

Rzemiosło Wielkopolski w rzeczowej współpracy z rządem.

Programowe uchwały Zjednoczenia Związków Cechów Samodzielnych w Poznaniu.

W dniu 19 grudnia odbył się na sali hotelu Britanija nadzwyczajny zjazd delegatów Zjednoczenia Zw. Cechów Samodzielnych Rzem. i Przem. w sprawie zajęcia stanowiska wobec nadchodzącego okresu w życiu państwowym, który będzie miał doniosłe znaczenie tak dla państwa jak i wszystkich dziedzin życia gospodarczego kraju. Na zjeździe reprezentowane były 132 głosy uprawnione do głosowania. Zjazd uchwalił jednogłośnie następującą deklarację:

Zjednoczenie Zw. Cechów Samodzielnych Rzem. i Przem. wobec zbliżania się doniosłej chwili wyborów nowych ciał ustawodawczych oświadcza co następujące:

Rzemiosło wysuwa na czoło jako zasadnicze hasło swego programu wzmocnienie potęg Rzplitej przez dalszy intensywny rozwój naszego życia gospodarczego.

Wzmocnienie produkcji, rozszerzenie prawa niekrepowanej, swobodnej pracy i sprawliwy rozkład ciężarów państwowych na wszystkich obywateli, przy niewzruszonej zasadzie praw własności — są fundamentalnymi podstawami solidarnej obrony produkujących warsztatów pracy.

Te programowe tezy winny stać się podstawą i drogowskazem w okresie przygotowań dla elekcji nowego sejmu i senatu, dla rzemiosła oraz całego stanu średniego.

Zjednoczenie Zw. Cechów Samodzielnych Rzem. i Przem. mając na celu dalszy rozwój gospodarczy tej dziedziny, którą reprezentuje, uważa za konieczne i jest zdecydowane w rzeczowej współpracy z rządem współdziałać jak dotąd nad dalszym rozwojem wszystkich gałęzi życia gospodarczego w państwie.

Drogę ku temu wiodącą widzi Zjednoczenie Zw. Cechów Samodzielnych Rzem. i Przem. w konieczności wzmocnienia władzy wykonawczej w Państwie przez rozszerzenie uprawnień i powagi, oraz autorytetu Głowy Państwa, wzmocnie-

nia strybutów władzy rządu i zapewnienia wszystkim grupom gospodarczym w kraju odpowiedniego udziału w decydowaniu o najdonioślejszych zagadnieniach gospodarki państwowej, czy to przez rozszerzenie kompetencji senatu, czy też stworzenie Rady Gospodarczej Państwa o szerokim zakresie uprawnień.

Przebudowa ustroju państwowego winna się tedy odbyć po linii takich zmian w konstytucji, KTÓRE ELIMINUJĄ Z ŻYCIA PAŃSTWOWEGO PRZEWAGĘ CZYNNIKA PARTYJNEGO, wytworzą podstawę do solidarnej twórczej współpracy całego narodu.

Tezy powyższe są wysunięte w zrozumieniu współczesnych prądów gospodarczego wyścigu międzynarodowego, który nakazuje, by skonsolidowany gospodarczy organizm Rzplitej mógł sprostać wielkim zadaniom obronnym państwa i roli mocarstwowej naszej ojczyzny.

Ludwik Miklaszewski, prezes.

Inż Piński, wice-prezes.

Kazimierz Żakowski, dyrektor.

Kopydłowski, sekretarz.

A. Bartkowski, prezes Zw. Cech. Piek.

St. Cieśliński, prezes Zw. Cech. Fryz.

Baranek, Centr. Zw. Cechów Lakiern.

Fibich, prezes Zw. Kuchmistrzów.

Jasiak, prezes Zw. Cechów Siodlarsk.

St. Smólski, prezes Zw. Cech. Rzeżn.

L. Pachólski, prezes Zw. Cech. Kowal.

J. Staszak, prezes Zw. Cechów Ko-

łodziejskich.

St. Szulc, prezes Zw. Złotników

i zegarmistrzów.

Trawiński, prezes Zw. Cechów Kra-

wieckich.

Andrzejewski, prezes Cechu Komin.

Zołubek, Zw. Przedsiębiorstw Elek-

trotechnicznych.

Wrembel, prezes Cechu Malarskiego.

St. Żuromski, prezes Cechu Ślusarsk.

(Odmówił jedynie podpisu p. Libera, przewodniczący cechu stolarzy, zaciągnięty andek — Przypisek red.)

Nowy wóz Forda.

Ford Motor Company A/S w Kopenhadze, w związku z ukazaniem się nowego wozu Forda, komunikuje co następuje:

Samochód jest zbudowany według nowoczesnych zasad i nie jest to tylko ulepszenie modelu T, lecz zupełnie nowy wóz, od chłodnicy do osi tylnej. Na dzisiejszym rynku automobilowym niema wozu, który mógłby być porównany z nowym samochodem Forda, pod względem jakości, jako też ceny.

Szczegóły techniczne: Motor 4-o cylindrowy, 40 KM — na hamulcu. Chód zupełnie cichy i bez wibracji przy każdej szybkości. Nadzwyczajna akceleracja i szybkość, hamulce na 4 koła. Przedkładnia lewarkowa, sprzęgło suche dyskowe, 4 amortyzatory hydrauliczne. Kierownica ślimakowa. System zapalania podług najnowszych wymagań, uproszczone zapalenie bateryjne, z jedną szpulą indukcyjną i rozdzielaczem. Nowy dynamo-starter (rozrusznik). Smarowanie połączonym systemem ciśnienia rozbryzgiwania. Chłodzenie połączonym systemem termosyfonu i pompy. Nadzwyczajnie ekonomiczny pod względem zużycia smarów i benzyny. Punkt ciężkości położony bardzo nisko.

Nowy samochód Forda ukaże się w następujących 6-ciu typach wozów osobowych:

Roadster, Coupe, Faeton, Sedan dwu drzwiowy, Sedan cztero drzwiowy, Coupe sportowe.

Karoseria posiada bardzo piękną linię i samochody dostarczane będą w 4-ch różnych kolorach.

Pozatem Ford Company A/S wypuści na rynek nowy, bardzo silny i szybki półtoratonowy wóz ciężarowy o tylnych resorach syst. „Cantilever” i silnie zbudowanej ramie podwozia z 4-ma poprzecznymi wiązaniami.

Nowe wozy osobowe i ciężarowe Forda są rezultatem długich doświadczeń, poczynionych przez zakłady Forda przy wyprodukowaniu ponad 15-tu milionów samochodów. Nowy wóz odnośnie do swej jakości i zgodnie z ogólną polityką Forda sprzedany będzie po bardzo niskich cenach.

Wszystkie na świecie montażownie Forda przygotowują się do wielkiej produkcji, która przewyższy dotychczasową wydajność; fabrykacja zupełnie nowego wozu wymaga z konieczności wiele zmian wewnątrz samych fabryk.

I przemówiła piękna Laila...

Nie przeczymy, że przemówiła, jako i że była piękna, jak tylko piękną być może kobieta Wschodu, i że imieniem jej było piękne imię Laily Terfren, słynnej fakirki indyjskiej, lecz wyznać musimy ze skrucą, że list i przepowiednie o epokowych wydarzeniach, mających spaść lotem jastrzębia (a więc piorunująco, jak kwiat miłości i pierwszy całus) na nasz gród była prostą kaczką... oczywiście dziennikarską. Faktem jednak jest, że przemówiła i to do prezesa Akademickiego Koła Bydgoszczan Romana Rolbieskiego, gdy ten ją pytał o losy między innymi i „Tygodnia Akademika”. Otóż z tego, co się dowiedział, on nam, a my Wam, Szanowni Czytelnicy, donosimy następujące szczegóły. Otóż „Tydzień” trwać będzie od 1—7 stycznia 1928 r., a obfitować będzie w niezliczoną ilość atrakcyj, że tylko wymienimy o u-trwałonej sławie i rozgłosie „bal reprezentacyjny”, odczyt, loterja fantowa uliczna o przebogatych wygranych (co 2 los wygrywa), koncert itd. A na koniec atrakcyjna wiadomość: p. Laila Terfren obiecała wstąpić w drodze powrotnej do Paryża, która wypadnie około 5 stycznia i do Bydgoszczy, by przekonać się, czy też przepowiedziane powodzenie „Tygodnia” się ziści. Zjawi się pozatem o-sobiście na balu względnie na kier-maszu.

Tyle na dziś. O szczegółach „Tygodnia” donosić będziemy Wam, Szanowni Czytelnicy, w krótkich b-g dwudniowych odstępach czasu.

KRONIKA

Bydgoszcz, dnia 22 grudnia 1927 roku.

KALENDARZYK.

Dziś w czwartek Zenona.
Jutro w piątek Wiktorji.
Wschód słońca o godzinie 8.11.
Zachód słońca o godzinie 3.45.

DYŻUR NOCNY W APTEKACH.

Od poniedziałku 19 bm. dyżurują następujące apteki:

- 1) Apteka Piastowska, Plac Piastowski.
- 2) Apteka pod Złotym Orłem, St. Rynek.

MUZEUM MIEJSKIE przy Starym Rynku otwarte codziennie od 10-1 i od 5-7 wieczorem. Obecnie w muzeum wystawa zbiorowa prof. K. Stabrowskiego i p. W. Gentil-Tippenhauer.

Wypożyczalnia książek „Lektora”, ulica Gdańska 141. otwarta codziennie od godziny 8 rano do 6 wieczór. Telefon 1739.

TEATR MIEJSKI.

W dniu dzisiejszym ostatnie przedstawienie w okresie przedświątecznym, arcywesoła komedia Kaweckiego „Fura słomy”. Ceny niższe.

W piątek i sobotę teatr zamknięty. W pierwszy dzień świąt (niedziela 25) Teatr Miejski występuje z premierą widowiska jasełkowego E. Zegadłowicza „Gdy się Chrystus rodzi”, łączącego misterjum obyczajowe i groteskowość ludową z zagadnieniami miłości i odkupienia. W przedstawieniu udział bierze cały zespół artystyczny, chór i liczne rzesze statystów. Dekoracje oryginalne i barwne pędzla St. Węgrzyna, ilustracja muzyczna i układ kolend K. Lewickiego, koncepcja reżyserska K. Koreckiego.

W drugi dzień świąt tj. w poniedziałek teatr czynny będzie trzy razy: o godz. 1-szej w południe po cenach najniższych przepiękna bajka dla dzieci Or-Ota „Zaczarowana królewna”, której wystawienie stało się prawdziwą radością dla naszych miłośników. O godz. 4-tej po poł. po cenach znacznie niższych pełna sentymentu i prawdziwego humoru operetka L. Falla „Kochany Augustynek”, wieczorem zaś po raz drugi „Gdy się Chrystus rodzi”.

We wtorek, dnia 27 bm. o godz. 4-tej po poł. prześlizgnie się komiczna Plauquet’a „Dzwony z Corneville” (ceny niższe), wieczorem „Fura słomy” Z. Kaweckiego.

GWIAZDKA DLA BIEDNYCH urządzona staraniem Towarzystwa Kupców w Bydgoszczy.

Towarzystwo Kupców tow. zap. w Bydgoszczy chcąc ulżyć położeniu biednych naszego miasta urządza jak w roku ubiegłym również obecnie gwiazdkę.

Obchód gwiazdkowy odbędzie się w piątek, dnia 23 bm. punktualnie o godz. 19-tej (7 wieczorem) w sali Resury Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej 25.

Wstęp na salę jedynie za okazaniem bonu, które przesłane zostały ks. proboszczom wszystkich parafii z prośbą o rozdzielenie ich między najbiedniejszych parafii.

Dary gwiazdkowe wydawne będą jedynie za zwrotem bonu.

Wystawa choinki polskiej i prac dziecięcych.

W dniu 26 grudnia rb. w lokalu zakładu froeblovskiego przy ul. Jagiellońskiej 54 p. Marji Boruniowej zostanie otwarta wystawa choinki polskiej oraz prac dzieci uczęszczających do zakładu. Będą wystawione ciekawe eksponaty zbiorowych prac dziecięcych w zakresie słoju papierowego i naklejanek. Ponadto wystawa zawiera szereg najprymitywniejszych, a jednak charakterystycznych rysunków uplastyczniających wybitny indywidualizm małych. Zaznaczamy, że niektóre eksponaty będą wystawne na wszechświatową wystawę rysunków dziecięcych do Locarno. Wystawa trwać będzie do 30 bm. włącznie. Zwiedzać można od godz. 12 przed poł. do zmierzchu. Wejście bezpłatne.

— 12 stopni mrozu notował termometr dzisiaj rano, jak zresztą już od szeregu dni. Powietrze jest wcale przyjemne, przede wszystkim zdrowe — oczywiście dla tych tylko, którzy mogą sobie pozwolić na ciepłą odzież i dobrze ogrzane mieszkanie. Powszechnie obawiają się nader ostrej zimy bez obfitych śniegów.

— **Wieczorny kurs handlowy przy Miejskiej Szkole Handlowej.** W pierwszych dniach stycznia zostanie otwarty przy Miejskiej Szkole Handlowej pięciodniowy wieczorny kurs handlowy dla dorosłych, którzy ukończyli 18 lat. Program kursu obejmuje całokształt przedmiotów handlowych ze szczególnym uwzględnieniem księgowości wszelkich systemów, dostosowanej do potrzeb życiowych, prawo handlowe, wekslowe, czekowe, sprawy celne i podatkowe, arytmetykę handlową, ponadto dla chętnych, naukę stenografii polskiej i pisanie na maszynach. Wpisy przyjmuje codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt dyrekcja szkoły przy ul. Jagiellońskiej 24, w godz. od 10-12 rano, tel. 16-61.

— **Zmiana taryfy towarowej P. K. P.** Numer 112 Dziennika Ustaw z dnia 19. grudnia zawiera m. l.: Rozporządzenie p. Prezydenta Rzplitej o wykonaniu wyroków śmierci wydanych przez sądy karno-pow-szechne, rozporządzenie Prezydenta Rzplitej zmieniające rozporządzenie w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonariuszów państwowych, sędziów, i prokuratorów, oraz osób wojskowych, oraz rozporządzenie ministra komunikacji z dnia 6. grudnia 1927 r. o zmianie taryfy towarowej polskich kolei normalno-torowych.

— **Podziękowanie.** Za współudział w koncercie na rzecz kuchni dla ubogiej inteligencji składam najserdeczniejsze podziękowanie znakomitej śpiewaczce p. Gorzeczowskiej, świetnej pianistce p. Markiewiczównie i p. inż. Regamey za wspaniały akompaniament, — pozatem paniom zarządu, które zajęły się sprzedażą biletów, „Zakładem Graficznym — Bibliotece Polskiej” za bezinteresowne ofiarowanie programów, redakcji i wydawnictwu „Dziennika Bydgoskiego” za bezpłatne ogłoszenia koncertu i Szan. Publiczności, która raczyła poprzeć ten doniosły cel. Przy tej sposobności podaję do publicznej wiadomości, że kuchnia dla ubogiej inteligencji wydała w listopadzie br. 705 bezpłatnych obiadów i 1337 płatnych po 58 gr., razem 2042 obiadów. Firmom: Brodziński — skład opału, Hartwig, Nowak, Petow i Schlaak i Dąbrowski, które łask. ofiarowały po 5 ctr. węgla, składam serdecznie „Bóg zapłać”. W imieniu zarządu i sekcji niestałych dochodów: generałowa Ehrbarowa.

Komunikat Akademickiego Koła Bydgoszczan.

(W przededniu „Tygodnia Akademika“.)

Akademickie Koło Bydgoszczan założone dnia 6 marca 1926 r. przy Uniwersytecie Poznańskim jest kolemb prowincjonalnym. Jako takie skupia ono młodzież akademicką z Bydgoszczy i okolicy bez względu na jej przekonania polityczne. Powiązana węzłami przyjaźni, datującą jeszcze z ławy szkolnej młodzież w tym Kole jak w żadnej innej organizacji akademickiej, może urzeczywistnić ideę solidarności i koleżeństwa. Cele Koła są głównie samopomocowe i towarzyskie.

Ze skromnych bardzo początków (Akad. Koło Bydg. założyło 12 studentów, tylko z najmłodszej podówczas generacji akademickiej) rozwinęło się na potężne Koło prowincjonalne, ciesząc się opinią jednego z najlepiej zorganizowanych i najsprawniej działających. Liczy ono dziś 80 przeszło członków, a należy przypuszczać, że liczba ta w najbliższym czasie się powiększy. O mirze, jaki zatywa ono wśród innych kół, świadczy fakt, iż już od marca b. r. prezesem Zrzeszenia Akademickich Kół Prowincjonalnych, organizacji równorzędnej Bratniej Pomocy, jest kol. Wiktor Stanisławski, członek i były prezes naszego Koła.

Akad. Koło Bydgoszczan urządza co pewien czas zebrania towarzyskie, wspólne wycieczki, odczyty, kursy tańców dla swych członków itd. W dniu 6. III. 1927 obchodzono rocznicę założenia Koła. Dnia tego odbyło się nabożeństwo na intencję Koła, a wieczorem skromna lecz podniosła uroczystość. Z 1000 złp. uzyskanych z dochodu ostatniego „Tygodnia Akademika” w Bydgoszczy i 500 zł ofiarowanych przez szereg firm bydgoskich, stworzono fundusz pożyczkowy, z którego udziela się pożyczek do wysokości 100 zł. Dochody swoje czerpie Koło ze składek członków zwyczajnych (3 zł rocznie) i wspierających (15 złotych rocznie) rekrutujących się z najpoważniejszych obywateli bydgoskich.

Akademickie Koło Bydgoszczan wydawało także nieraz opinie przy udzielaniu różnych stypendjów i wynajmu mieszkań w domu akademickim, dając tem samem

— **Kradzież garderoby i gotówki ogólnej** wartości 500 zł., zgłosił Skwerin Władysław zam. przy ul. Gdańskiej 162, przez nieznanego sprawcę.

— **Łup kaszarzy.** W nocy z 17 na 18 bm. włamali się nieznani sprawcy do kancelarii notariusza Ludwika Kala w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 102, gdzie po rozpruciu kasy ogniotrwałej skradli 12.234 zł., 302 dolary oraz akcje banku Polskich Kupców Chrześcijańskich w Łodzi, I emisji nr. 33, 49, 56, 7. 772 wydane na nazwisko Ludwika Kubiaka z Podębic, a także akcje tegoż samego banku na dwie dolarówki nr. 278948 i 278949, na nazwisko Bernarda Kubiaka. Banki miejscowe przestrzegają się przed nabyciem tychże akcji.

Wypożyczalnia przeźroczy T. C. L.

Chcąc przyjść z pomocą wszystkim działaczom kulturalno-oświatowym, w urzędowaniu wieczornic i odczytów ze wszystkich dziedzin nauki, literatury i sztuki, Tow. Czyt. Lud. prowadzi od dłuższego czasu wypożyczalnię przeźroczy wraz z materiałem odczytowym. Obecnie powiększono zapas seryj do liczby 500. Przeźrocza odgrywają wybitną rolę w uplastycznianiu i utrwaleniu w umyśle słowa, słuchaczy, a także wpływają na urozmaicenie danej imprezy. Dlatego też wszyscy organizatorowie popularnych wykładów, winni się zwracać przy każdej sposobności do wypożyczalni przeźroczy T. C. L. Poznań, Fr. Ratajczaka 16. Nowe katalogi na rok 1928 wysłała się gratis, za dołączeniem pocztowego znaczka oświatowego.

Znaczki te są do nabycia we wszystkich urzędach pocztowych.

Prosimy pamiętać

o dość wczesnem odnowieniu przedpłaty za „DZIENNIK BYDGOSKI” w czasie od 15 do 25 grudnia br.

na nowy kwartał

31057

PROGRAMY RADJOFONICZNE. PIĄTEK, 23 GRUDNIA.

POZNAŃ 1,5 kw 344,8 m.
12,45—14,00. Koncert południowy. Muzyka popularna.
17,10—17,30. Odczyt „Gdzie i dlaczego wiślijemy zimą” — inż. D. J. Tilgner.
17,30—17,45. Biuletyn Zjednoczenia Młodzieży Polskiej.
17,42—19,00. Koncert muzyki kameralnej.
19,10—19,30. Pogadanka z dziedziny radjofonii.
19,30—19,55. Odczyt pt. „Emil Zola (w 25 rocznicę zgonu)” — prof. dr. J. Morawski.
19,55—20,10. Komunikaty gospodarcze.
20,10. Komunikat meteorologiczny.
20,15. Transmisja koncertu wieczornego z Filharmonii warszawskiej z udziałem solisty. Na zakończenie sygnał czasu i komunikaty PAT.

WARSZAWA 10 kw. 1111 m.
11,40—12,00. Komunikaty PAT.
12,00. Sygnał czasu, komunikat meteorologiczny oraz nadprogram.
14,40—15,00. Komunikaty PAT.
15,00—15,20. Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy i nadprogram.
16,20—16,40. Przegląd wydawnictw periodycznych.
16,40—17,05. Odczyt „Boże Narodzenie w zwyczajach ludowych” — prof. St. Poniatowski.
17,05—17,20. Komunikaty PAT.
17,20—17,45. Odczyt (dział „Rolnictwo”).
17,45—18,55. Koncert.
18,55—19,05. Komunikaty PAT.
19,05—19,15. Komunikat rolniczy oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej.
19,15—19,55. Odczyt.
19,55—20,15. Pogadanka muzyczna — prof. St. Niewiadomski.
20,15. Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej.
22,00—22,05. Sygnał czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny.
22,05—22,20. Komunikaty PAT.
22,20—22,30. Komunikaty: policyjny, sportowy oraz nadprogram.
22,30—22,45. Komunikaty PAT.

Ostatnie zdarzenia światowe

pouczające wykłady, śpiew, muzykę, teatr etc. przez moje

radjoodbiorniki.

Cała rodzina cieszy się! Mam olbrzymi wybór pierwszorzędných aparatów, głośników oraz wszelkich akcesoriów.

A więc na Gwiazdkę radjoodbiornik od

Zakaszewskiego

Centrala Optyczna (2829)
Bydgoszcz, Gdańska 7. Tel. 1099.

— Korzystającym z biblioteki Tow. Czyt. Lud. na Wilczaku zwraca się uwagę na wymanę książek, która odbędzie się w piątek między godziną 7-8 wiecz. W święta natomiast biblioteka zamknięta.

Za Zarząd:
A. Darnowski sekr. R. Rolbieski prezes.

Odezwa!**Koledzy!**

Przed nami „Tydzień Akademika”. Czeka nas bardzo poważne zadanie — zorganizowanie sprężyste i ohoce imprez „Tygodnia”. Społeczeństwo bydgoskie już w zeszłym roku utrwaliło sobie w ogromnych rzesach akademickich miano hojnego a chętnego ofiarodawcy. Rzecz w tem, by pokazać Mu, że umiemy zabiegać dookoła swych spraw.

Komitet Obywatelski z p. radcą Podolskim na czele zlecił pracę wykonawczą komitetowi akademickiemu, podporządkowanemu pierwszemu. Otóż mało nam rak członków naszego Koła (Akad. Koło Bydgoszczan — 84 czł.) trzeba, byście i Wy, wszyscy z uniwersytetów z poza Poznania stanęli wraz z nami do warsztatu pracy.

Na chwilę nawet nie wątpimy, iż odezwa ta odniesie pożądaną skuteczną przemówi do Waszych uczuć solidarności i sumień.

Czekamy więc Was Koledzy każdego dnia między godziną 11.30 — 12.30 w mieszkaniu kol. Staszkiwicza (Sienkiewicza 60).

Komitet Tygodnia Akademika.
Darnowski sekr. Staszkiwicz przewodn.

— **Prawdopodobny przebieg pogody w Polsce:** Na wschodzie kraju pochmurno, drobne opady, umiarkowany mróz. Na zachodzie, po krótkotrwałym roz pogodzeniu ponowny wzrost zachmurzenia i temperatury. Słabe wiatry lokalne, potem południowo-wschodnie.

Z obchodów gwiazdkowych.**Obchód wigilijny w „Sokole” I.**

I w bieżącym roku gniazdo I Towarzystwa gimnastycznego „Sokół” Macierz urządziło obchód wigilijny, który odbył się wczoraj w sali hotelu Lengninga. Godnym podkreślenia jest fakt, że młodzież nasza, nie uchyla się od pracy w Sokole, lecz wzmacnia jego szeregi. To też na wczorajszej gwiazdce sokolą było mnóstwo.

W krótkich słowach powitał gości i zbranych: drużny i druhów prezes gniazda Dr. Kantak, poczem przemówił ka. prob. Skonieczny.

Po wzajemnym złożeniu sobie życzeń przemawiali druhowie wiceprezes Związek i prezes okręgowy Malczewski. Redaktor Nowakowski opowiedział zbranym treść jednej z niewydaných nowelek Sienkiewicza p. t. „Dumna”, trzymając słuchaczy w ogromnym napięciu.

Młodzież sokola popisowała się bardzo pięknymi deklamacjami. Wierszyki okolicznościowe wygłosili: Laniecki, Leszczyński, Urban, Zótkiewicz, Zdrojewski, Subkowski i Kachel ski. Druh inżynier Szcudłowski złożył serdeczne podziękowanie druhowi Borowiczowi, za opiekę nad młodzieżą sokola.

Podczas obchodu gwiazdkowego odśpiewano szereg kolend, oraz rozdano moc podarzków młodzieży i starszym. Nastroj panował u Sokolów bardzo serdeczny. Odśpiewano szereg pieśni sokolich na zakończenie obchodu, poczem zebrani rozeszli się do domów.

Wieczór gwiazdkowy w Dyrekcji Kolejowej.

W przeciągu 3 tygodni zebrano powyżej 5 tys. zł. — Setki sierot i wdów po kolejarzach obdarzono sągą gwiazdką. — Cześć ludziom dobrej woli.

Choinka piękna, strojna, światłami błyszcząca, aż luna od niej bije. Pełna krasy porywa dziecięcy wzrok, zachwyty sprowadza, rumieniem wzruszeniem i szczęściem z radości oglądania tego drzewka Dzieciątka Małego... Szczęście dzieci dzieła, starsi, współwzruszają się, radują w one święto wszelkiej miłości. Niejednemu iza bliźnię, fala pięknych wspomnień łoścy się.

Taki to nastrój panował ub. środy w Dyrekcji Kolejowej na obchodzie gwiazdkowym wdów i sierot po kolejarzach. Liczna rzesza sierot przy zastawionych stołach. Choinka cała w ognach wywołuje na twarzyczkach radosną tęczę, która gra wszelkimi kolorami zachwyty. Szczęście małych odbija się w oczach ojców i matek, wywołując na wierzch wszystko co najlepsze, najszlachetniejsze, człowiecze, ludzkie.

Jest i czuogoda postać ks. Preysa, który mówi o Nowonarodzonym Jezusie i błogostawie dziecinie. Wysłuchane dzieciątka zda się zawisły na ustach inż. Stabrowskiej ciekawe, co ta dobra pani im powie. Przy muzyce, smacznej kawce śpiewają następnie drobnymi ustami Panu na chwałę. Coraz większa radość w nich gości. Poczynają deklamować, jedno za drugim... klaskają w ręczeta, gdy o. Dzieciątka de-

klamuje wiersz ich dobrodziejki p. Bogackiej. Kulminacyjny punkt — to przybycie św. Mikołaja. Ile tam radości było i krzyku... Torby ze słodyczami nieraz większe od skromnych figur dziecięcych. A orkiestra kolejarzy przygrywała ochoczo.

To wszystko zdziałali ludzie dobrej woli, komitet z inż. Stabrowską i naczk. Konopczyńską na czele. Wszystkie panie z komitetu prześcigały się w zabiegach, każda chętna i ofiarna w pracy, np. p. Bogacka sama zebrała 500 zł. Dzielnie sekundowali im panowie, m. in. p. Kugler. Działy tu połączone sekcje oddz. drogowego, eksploatacyjnego, wydziału dochodów, mag. zasobów i sanit. W samej Bydgoszczy obdarzono 165 sierot i 79 wdów. Każda wdowa otrzymała od 10 do 100 zł, indywidualnie. Na praktyczne prezenty ciągniono losy. Dzieci obdarzono osobno.

Niezależnie od tego obdarzono na linii 34 wdowy i 82 sierot oraz przydzielono 360 złotych na gwiazdkę dla dzieci kolejarzy na przestrzeni. Łącznie rozdzielono 5.303 złote, zebrane w ciągu 3 tygodni. Cześć ludziom dobrej woli!

Obchód gwiazdkowy Bydgoskiego Tow. Wioślarskiego.

Dnia 20 bm. odbył się w „Resursie Kupieckiej” tradycyjny obchód gwiazdkowy B. T. W., przy udziale około 200 osób. Wśród licznego grona członków obecny był p. generał Thommee, który zawsze propaguje ideę sportu wioślarskiego i z całą życzliwością odnosi się do wszelkich poczynań klubu wioślarskiego bydgoskiego. Obecny był również przedstawiciel starostwa, przedstawiciele wojska, prasy oraz grono starszych członków B. T. W. z p. Ludwikiem Sosnowskim na czele.

Prezes B. T. W., p. Maciejewski przemówił w serdecznych słowach do zbranych, przystępując do łamania oplatka. Odśpiewano koledy przy akompaniamencie pięknej, wytwornej muzyki zespołu orkiestralnego z kina „Kryształ”, którego kierownik, p. Kitkowski, udzielił orkiestry zupełnie bezinteresownie. Nastąpiły deklamacje, wygłoszone przez p. Ordę-Dawida, które ogólnie się podobały, zwłaszcza humorystyczny wierszyk p. t. „Sylwetki wioślarskie”, w których łatwo można rozpoznać osoby znane w bydgoskich kołach wioślarskich. (Wierszyk ten umieszczamy w całości na innym miejscu).

Przy stołach, zastawionych obficie iakociami i przy pełnych kielichach złotego nektaru, popłynęła miła rozmowa, przeplatana toastami, wśród których pierwszy wzniesiono na cześć p. generała Thommee.

Z kolei, przystąpił p. prezes, Maciejewski do rozdania nagród, w następującym porządku: Dyplom mistrzowskie Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich otrzymali pp.: Edmund Jankowski, Bolesław Drewek, por. Jan Napierała, Jerzy Młodyszewski.

Sylwetki wioślarzy bydgoskich.

Jest tu szarża, choć w cywili,
Zaletami słynie tył;
Gorliwością imponuje
Już od dawna też wiostruje
(Gen. THOMMEE).

Jest elegant, nie bez głowy,
Założył Dom Towarowy;
Prezesostwem się przejmuję
No i damy .. emabluję.
(MACIEJEWSKI).

Zastępcą prezesa jest
W wioślarstwie pracuje „fest”;
Zasługami swymi słynie,
Przy nim wioślarstwo nie zginie.
(MUSIAL).

Gospodarzem się mianuje,
„Porządeczku” więc pilnuje;
W wymowności on celuje,
A więc czasem coś zblaguje.
(MALICKI).

Godność sternika piastuje,
O ordery wciąż wojuje;
Żądny nagród, żądny sławy
Robi wokół dużo wrzawy.
(BRZEZIŃSKI).

Cichy i zrównoważony,
Stale leczy różne zony;
Lepiej czuje się w smokingu,
Anizeli przy treningu.
(Dr SIEMIĄTKOWSKI).

Za wekselki syple kary,
Nosi wielkie okulary;
Zda się, że figura święta,
Lecz łakomy na dziewczęta.
(Dyr. M. K. O. GULCZ).

Czynny udział w sportach bierze
Jest wioślarem w wielkiej mierze;
Znany jest ze swej rutyny
Organizując — festywy.
(PIŁARCZYK).

Tow. Spiewu św. Wojciecha.

(s) W udekorowanej sali Resursy Kupieckiej zebrała się wczorajszej środy bracia śpiewacka z pod znaku św. Wojciecha, aby uroczystie obchodzić bliską rocznicę urodzenia Chrystusa. Zgromadziło się około 100 osób i spędziło w miłym, serdecznym nastroju kilka godzin na pogadance i śpiewie.

Rzecz zrozumiała, że zarząd przy układaniu programu główny nacisk kładł na śpiew. I przyznać trzeba, że koledy, wykonane przez potężny chór, pod batutą p. Mularza, głównie przyczyniły się do uświetnienia chwili. Po zagajeniu uroczystości przez dziełnicę prezesa Tow. p. Jana Biskupskiego, wygłosił ks. patron Bolesław Filipiak krótki, ale nader piękny wykład o znaczeniu gwiazdki dla śpiewaków i Polaków. Lamano się następnie oplatkiem. Był i św. Mikołaj — a jakże! — i przyniósł każdemu mniej lub więcej skromny podarunek — a ulubionemu dyrygentowi, rzeczą jasną, kilka paczek, jako dowód uznania jego żmudnej pracy w Towarzystwie.

Pogadanka przy jabłkach i piernikach dała możność członkom wzajemnego poznania się, co jest ważnym czynnikiem wobec zbliżających się wyborów nowego zarządu Towarzystwa.

Żetonami pamiątkowymi, za największą ilość przebytych klm. otrzymali pp.: Birkholz (6 325 klm.), Podemski (2 720 klm.), Szwaykowski (2 170 klm.). Za długoletnią gorliwą pracę dla B. T. W. pp.: Brzeziński, Dudkowski. Za zasługi położone dla B. T. W. pp.: dyr. Czajkowski, Czesław Borys, dyr. Jackowski. Za najlepsze wyniki turystyczne w sezonie 1927 r. pp.: Podemski, Szwaykowski. Za gorliwą pracę dla B. T. W. pp.: Jakubowski, Październy. Za wybitną propagandę wioślarstwa bydgoskiego w prasie sportowej, p. prof. Albrycht.

Uczczono nagrodzonych przez powstanie z miejsc i trzykrotny okrzyk „Czołem”!

Dano znać, że gwiazdor już przyjechał, więc ogólna uwaga skoncentrowała się w kierunku gwiazdora, który też niebawem przybył. Bawił on zbranych opowiadaniem swych przygód, a następnie każdego, bez wyjątku, obdarował prezentem. Uciecha była niemała.

Nastąpiła wspólna fotografia, przy której jednak wydarzył się p. Piechockiemu wypadek; mianowicie, sparzył on sobie dotkliwie rękę, przy zapalaniu światła magnepowowego.

Po fotografii, p. Skibiński, świetny baryton, odśpiewał „Mattinata” Leoncavallo i inne arje, w których zbierał rzesiste oklaski. Prawie przez cały wieczór, przygrywał zespół orkiestralny z „Kryształ”, uprzyjemniając chwile. Panował tak miły i serdeczny nastrój, że tych kilka godzin wieczoru zbiegły, jak krótka chwila, która każdemu z obecnych na długo pozostanie w pamięci.

Jest to bardzo grzeczny chłopiec,
Co nikomu nie chce dopieć;
Pierwszy raz jest tu na sali;
Kto go zna, każdy go chwali.
(NOYSZEWSKI).

Dzieweczki, wino i karty
Proteguje nie na żarty;
Lotem ptaka mknie w obłoki,
Gdy „nektarów” spija soki.
(FILIPSKI).

Sekretarza urząd piastuje,
Zdzisiejszym hasłem holduje;
Kocha życie i użyćie,
Lubuje się w ziemskim byćie.
(Dyr. ZEWICKI).

Rekordzista jest to znany,
Takich tu nie wielu mamy;
Ma „na kwintę” nos spuszczony,
Gdyż nie został wyróżniony.
(BIRKHOLZ, 6 325 klm.).

Dziewiczka ma cerę cudną,
Lecz powłoka ta jest złudną;
Wnętrze, zamiast wdzięk niewieści,
Harpagona duszę mieści.
(DUDKOWSKI).

Dziewczyńki się w nim kochają,
Wielką z niego korzyść mają;
„Dyrektorem” ałzgakowym
Nie jest, niestety, „morrowym”.
(JANKOWSKI).

Ten znów — w przemysłowców gronie
W „interesach” stale tonie,
Uśmiecha się nieraz smutno,
Bo w kieszeniach... samo piótno.
(SZYMANKIEWICZ).

Odparzenia u dzieci

31032) usuwa „Hygenol”, najdoskonalszy puder dla dzieci

— **Obchód gwiazdkowy pomocników gastronomicznych.** Tradycyjnym zwyczajem zarządu oddział bydgoski Związku Pomocników Gastronomicznych w pierwsze święto Bożego Narodzenia w lokalu Resursy Kupieckiej wspólnie łamano się oplatkiem i obdarzenie działu podarkami. Uroczystość ta zaczęła się o 4 po południu, wieczorem zaś począwszy od 9-tej odbędzie się doroczna zabawa towarzyska w ścisłym gronie. Kto otrzymał zaproszenie, niech nie zapomni przybyć.

— **Bacność, Szan. knpocy i obywateli!** Jak już donosiliśmy, nasze Tow. Powst. i Wojaków Bydgoszczy „Macierz” uchwalilo, na swem zebraniu urządzić, jak rok rocznie, tak i tego roku obchód gwiazdkowy dla swych członków i ich rodzin bez jakiegokolwiek kwoty, lecz z opodatkowaniem się członków, wobec czego nikt z członków „Macierzy” nie jest upoważniony do zbierania jakichkolwiek datków na ten cel. Jednakowoż o ileby ktoś z Szan. kupców i obywateli chciał coś dobrowolnie ofiarować dla naszych najbardziej potrzebnych i bezrobotnych, zarząd byłby bardzo wdzięczny. Dobrowolne datki lub zgłoszenia po takowe przysyłają: wiceprezes architekt budowl. Józef Grodzki, Plac Wolności 2, tel. 1915 i referent oświatowy p. Kuligowski, skład kolonjalny, św. Trójcy 30.

— **Podziękowanie.** Składamy serdeczne podziękowanie Dyrekcji Teatru Miejskiego, panom J. Gorzechowski, N. Morozowiczowej, i panu Cz. Kaden, za udział i ofiarę z swojego honorarjum, niemniej jak p. St. Lewińskiemu, i pani M. Jankowskiej za udział i paniom Zimmerman i A. Tobjusz za akompaniament w koncercie na korzyść IV. drużyny harcerskiej.

Wszystkim, którzy w ten, czy inny sposób przyczynili się do pomyślności tego koncertu, przesyłamy harcerskie „Czuwaj”!

Zarząd K. P. H.

Tabela wygranych losów na budowę kościoła w Osieku n/N.

(Dokończenie)

5752	6442	12617	5632	12572	1877	14622
14227	5407	12407	2867	11507	6487	8047
9832	997	8077	9607	13692	11717	5377
11012	11942	11732	11537	5872	5107	2177
6157	3662	7712	12017	14482	6517	602
11027	3827	5212	5197	7802	7312	1157
14722	10607	2972	8137	2432	8932	452
3242	10162	1457	2702	242	14902	4397
8227	3392	5542	6022	6802	2837	10427
4352	13402	9457	11477	6652	10547	467
542	9472	14632	14287	8677	7687	8377
5437	10222	917	482	2552	7577	1562
1772	977	13887	7762	7432	1112	13127
12587	497	2282	10847	3842	12332	12287
2822	10442	6642	7342	7087	13447	3572
12812	7072	1547	182	1862	1847	4232
5572	4337	13247	7102	4592	9652	6847
5122	10697	5317	11267	4757	13712	11927
7912	11282	7987	8872	3017	4517	1817
9502	12137	13327	13037	9322	3097	13492
14567	9067	14122	4547	1052	2732	3092
1067	5467	5242	13432	3817	6277	1232
1307	3962	12272	7972	62	1367	6502
13942	13417	7477	11432	2312	11597	4772
13987	11252	13342	6082	12752	1187	14257
11852	227	3917	13537	2102	10592	13007
47	10027	1412	1682	10337	10862	6667
4767	5137	2402	5977	13082	9592	7732
9547	1757	827	3617	5842	4637	13777
10207	9967	7327	6127	2057	12827	10517
14392	4707	5782	7192	1937	572	5512
11582	11237	2447	7957	9487	5482	6742
3887	1262	12482	10012	8617	2807	10502
8152	13867	10132	3692	557	10072	10652
1277	9367	10532	10562	5692	362	13307
13097	1427	9292	9442	10397	2357	14077
2342	12707	12882	6547	1247	13412	13852
8527	6667	3677	5272	4202	797	14002
12317	11912	6907	4157	14032	9847	3047
2592	10457	13507	9997	7282	6412	8947
1597	12467	11417	722	12757	13462	9712
1292	5827	4217	10472	11192	3332	2957
11567	3347	14942	1217	6577	1352	1202
11222	4082	3752	6247	347	2222	2372
707	4202	14107	12632	8107	12182	2237
4052	1127	4187	2387	2882	1667	14272
8302	10382	9562	5152	1637	5557	6217
4007	7057	5767	1712	6712	2567	5777
5167	5227	10577	5707	6457	13747	4502
12992	10547	692	587	4022	10637	5047
3407	13142	1697	14047	2792	11867	13912
11207	4727	3647	7702	11972	9382	12902
11342	3167	1992				

Fanty winne być odebrane w przeciągu 30 dni od daty ogłoszenia. Fanty do tego czasu nie odebrane, przechodzą na własność kościoła.

Oddziały wojskowe — drugą rodziną dla żołnierzy.

Zwyczajem lat ubiegłych, dowódca formacji, komendanci i kierownicy instytucji wojskowych garnizonu, mają w myśli rozkazu M. S. Wojsk. dolożyć starań, aby święta Bożego Narodzenia, a szczególnie wieczera wigilijna w oddziałach wypadła jaknajuroczyściej. Przy stole wigilijnym żołnierz ma czuć się jak w domu rodzinnym, w osobach swych dowódców i przełożonych ma widzieć tych, którzy mu zastąpią rodziców i najbliższych, Dzień wieczery powinien pozostawić w duszy żołnierza jaknajpiękniejsze i najbliższe wspomnienie z okresu twardej i ciężkiej, a jednocześnie tak zaszczytnej służby wojskowej, wiążącej go raz na zawsze ze swymi dowódcami, oraz oddziałem macierzystym.

Wypłata pensji za „Wirtuti Militari” spadkobiorcom.

Wypłatę zaległych pensji za order „Wirtuti Militari” spadkobiorcom zmarłych kawalerów tego orderu, dokonywują kasy skarbowe, na podstawie wykazów, dostarczonych przez kapitułę orderu „Wirtuti Militari”. O ile właściwa (ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej) kasa skarbową nie posiada jej w ewidencji, to wyjaśnienie w tej sprawie może jedynie udzielić kapituła orderu Warszawa, Aleja Ujazdowska, gmach b. Szkoły Podchorążych.

PROGRAM W KINACH

KRYSTAL. „Czerwony Pirat”, parodia romantyczno-awanturnych filmów z udziałem całej floty morskiej, tanków, samolotów i armji a mimo tego komiczna w swej treści i efektowna. „Charlie Chaplin jako bokser”. O tym komiku każdy wie, że do łez rozśmiesza. Olsobrymi ten program (15 aktów) wyświetlany będzie do piątku włącznie.

MARYSIENKA. Ogromnie ciekawy, potężny film polityczny p. t. „Car Aleksander II”. Interesujące zdjęcia z twierdzy petersburskiej.

NOWOŚCI wyświetla tylko dwa dni wstrząsający dramat życiowy według słynnej powieści Emila Zola „Nantas”, z udziałem pierwszorzędnym sił artystycznych. W nadprogramie „Pathe Journal nr. 3”, aktualności. Całość programu 13 aktów.

Repertuar świąteczny Teatru Miejskiego w Bydgoszczy.

- Niedziela, 25 grudnia o godzinie 8 wieczorem „Gdy się Chrystus rodzi”.
- Poniedziałek, 26 grudnia o godzinie 1-iej w południe po cenach najniższych „Zaczarowana królowa”.
- Poniedziałek, 26 grudnia o godzinie 4-tej po cenach znizonych „Kochany Augustynek”.
- Poniedziałek, 26 grudnia o godzinie 8-mej wieczorem „Gdy się Chrystus rodzi”.
- Wtorek, 27 grudnia o godzinie 4-tej po cenach znizonych „Dzwony z Corneville”.
- Wtorek, 27 grudnia o godzinie 8-mej wieczorem „Fura słomy”.
- Sroda, 28 grudnia o godzinie 8-mej wieczorem „Gdy się Chrystus rodzi”.
- Czwartek, 29 grudnia o godzinie 8-mej wieczorem „Adieu Mimi”.
- Piątek, 30 grudnia o godzinie 8-mej wieczorem „Adieu Mimi”.
- Sobota, 31 grudnia o godzinie 4-tej po południu po cenach najniższych „Zaczarowana królowa”.
- Sobota, 31 grudnia o godzinie 8-mej wieczorem „Adieu Mimi”.
- Niedziela, 1 stycznia o godzinie 4-tej po południu po cenach znizonych „Dzwony z Corneville”.
- Niedziela, 1 stycznia o godzinie 8-mej wieczorem „Adieu Mimi”.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

- A. W. Inowrocław.** Umieściliśmy odpowiednio sprostowanie, według życzenia.
- B. B. Smolary:** Dziś już nazwiska tej osoby nie pamiętamy i dlatego nie możemy wypełnić pańskiej prośby.
- Bukowiec, W. W.** Sprawy tej na razie poruszać nie będziemy.
- PAKOŚĆ (J. S.)** Przykro jest nam, że matki dzieciom taki przykład dają, o zajęciu tym, zresztą spóźnionem, nieaktualnem pisać nie będziemy. Należy się pogodzić albo zaskarżyć do sądu.
- F. W. Kruzwicka.** 300 mkp. z października 1921 przedstawiają wartość 66 groszy.
- Kociwiak.** Jedynie Bank Gospodarstwa Krajowego.
- A. B. Dziembówko.** Jeżeli dał się Pan zwolnić na własne życzenie, nie przysługuje Panu ani odprawa, ani zwrot opłat emerytalnych.
- Żnin, Pan R-skl.** List pański zadziwił nas. O jakimś drugim panu — nic nie wiemy. Prosimy o dalszą współpracę.

Kalendarzyk zebrań Ch. Z. Z.

Nadzwyczajne zebranie Związku Właścicieli autodorożek, odbędzie się w piątek, 23 bm. o 8-iej wiecz. w „Harmonji”, ul. Marcinkowskiego 1. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne, uprasza się o liczny udział.

Związek Szoferów Z. Z. P. Nadzwyczajne zebranie we wtorek, 27 bm. o 8-iej wiecz. w „Harmonji”. Wobec ważności porządku obrad liczny udział pożądan. Bezrobotni szoferzy mogą odebrać zapomogę u skarbnika, kol. Wojtynowskiego, Mazowiecka 6.

Nadzwyczajne zebranie rzem. rolnych pow. żnińskiego odbędzie się w drugie święto, 26 bm. o godz. 12,30 w południe w lokalu p. Rucifskiego w Żninie. Z powodu bardzo ważnych spraw uprasza się o liczny udział.

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Tow. Kupców. Prosimy członków o wzięcie udziału w obchodzie gwiazdkowym, który urządzamy dla biednych naszego miasta w piątek, dnia 23 bm. o 19-iej w sali Resursy Kup.

Klub mandolinistów „Lirenka”. Lekcja jutro o godz. 7,30 wiecz. w lokalu p. Nowaka, ul. Toruńska 184. Z powodu ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne.

Hallerzyści! Przypominamy, że nasz obchód gwiazdkowy odbędzie się dziś w czwartek o 19,30 w domu św. Józefa, ul. Śniadeckich 54, na który członków i sympatyków wraz z rodzinami zaprasza zarząd.

Tow. Ośw. Relig. pod opieką św. Ignacego urządza w piątek, dnia 23 bm. na sali p. Kleinerta (4 śl.) obchód gwiazdkowy z przedstawieniem amatorskiem dla swoich członków i ich rodzin. Początek o godz. 7,30 wiecz.

Klub sport. „Brdła”. Schadzka jutro, w piątek o godz. 6-iej w lokalu „Złoty Róg” ulica Grunwaldzka. Uprasza się o punktualne przybycie.

Sokół VIII Zebranie zarządu w piątek, 23 bm. o 7-iej wiecz. u druha prezesa, Zbożowy Rynek 2 a. Ze względu na ważność spraw komplet konieczny. — Walne zebranie odbędzie się dnia 28 bm. w Strzelnicy o godz. 8 wiecz. Pożądane jest przybycie wszystkich członków. W razie nieprzybycia wszystkich członków, odbędzie się zebranie pół godziny później, którego uchwały będą obowiązywać.

Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo przy Farze urządza gwiazdkę dla swych najbiedniejszych dnia 24 bm. o 8-iej, w salce zakładu św. Florjana. Uprasza się o liczny udział.

Tow. Powst. i Woj. „Macierz”. Mocą uchwały ostatniego zebrania zawiadamia się wszystkich członków, że każdy członek zobowiązany jest opodatkować się 1 złotym na gwiazdkę. Zapisy z podaniem liczby dzieci również wkładkę przyjmuje p. Kuligowski, ref. oświatowy, skład kolonialny, ul. Św. Trójcy 30 we wszystkie dni od 8 rano do 6 wiecz. Zapisy uczestników biorących udział w obchodzie gwiazdkowym przyjmuje się do 29 stycznia. Kto się do tego czasu nie zapisze, traci prawo udziału.

„Sokół” IV Bielawy. Roczne walne posiedzenie we wtorek, 27 bm. o 7-iej wiecz. w salce Instytutu Rolniczego, ul. Zaczisze. Na porządku obrad b. woźne sprawy, m. in. wybór członków zarządu.

Tow. Miłośników Sceny. Dziś, w czwartek o 7,30 próba z dramatu w salce p. Bielawskiego przy ul. Pomorskiej róg Szczecińskiej. Punktualne przybycie kompletu konieczne.

Tow. śpiewu „Lira”. Dziś, w czwartek, lekcja śpiewu nie odbędzie się. Dnia 26 bm. (drugie święto) o 4-iej po poł. odbędzie się ślub p. Bogdańskiej, na który o przybycie gremjalne uprasza się członków.

Klub mandolinistów „Lutnia”. Zawiadamia się członków, że lekcja w piątek nie odbędzie się. Obchód gwiazdkowy odbędzie się dnia 27 bm. w lokalu ćwiczeń.

Zarząd Czytelnicy dla Kobiet podaje do wiadomości swych członkiń, że biblioteka Czytelnicy zamknięta będzie na czas świąt od dnia 23 do 27 bm. włącznie.

„Sokół” VII urządza w drugie święto Bożego Narodzenia o godz. 4 po poł. w lokalu p. Bloka ul. Toruńska 154 wieczornicę gwiazdkową, połączone z odegraniem „Jasełek”. Członków z rodzinami jak i sympatyków zaprasza się jak najuprzejmie.

Koło amatorskie im. „Bogusławskiego”. Próba generalna przedstawienia gwiazdkowego jutro, w czwartek, punkt. o godz. 8 na scenie p. Kleinerta, ul. Wrocławska.

Tow. Katol. Robotników Polskich, Bielawy urządza w czwartek, 22 bm. o godz. 6 wiecz. w lokalu p. Mittelstaedta, obchód gwiazdkowy dla swoich członków i dżiatwy. Uprasza się o liczny udział. Goście mile widziani.

Bacność, druhny „Sokoła” żeńskiego! Gwiazdka w Sokole żeńskim odbędzie się w drugie święto Bożego Narodzenia o godz. 4 po poł. w Resursie Kupieckiej, ul. Jagiellońska nr. 25. Uprzejmie prosimy tak zarząd, druhny ćwiczące, jak nie mniej młodzież oraz rodziców tychże, i sympatyków Sokoła żeńskiego o łaskawą współudział w tej uroczystości.

Tow. Pań Miłosierdzia paraf. św. Wincentego a Paulo Bielawy, urządza gwiazdkę dla swych najbiedniejszych dnia 22 bm. w salce p. Ryterskiego, ul. Senatorska 30.

Tow. Pow. i Woj. Szwederowo. Pierwsza lekcja śpiewu chóru męskiego w piątek, 23 bm. o 7,30 w lokalu p. Jaśniewskiej, Poznańska nr. 20.

K. S. A. „Siła”. Zebranie nadzwyczajne odbędzie się 22 bm. o 7-iej wiecz. w lokalu p. Szarafińskiego, ul. Hetmańska.

Klub sport. „Ostromecko”. Schadzka informacyjna w piątek o 8-iej wiecz. Prosimy o przybycie wszystkich członków czynni i ntecz. celem omówienia zawodów, mających się odbyć w drugie święto oraz obchodu gwiazdkowego. Trening bokerski w czwartek o 8-iej w sali p. Mellera, plac Piastowski. Amatorzy mile widziani.

Ceny podawane Izbie przemysłowo-handlowej w Bydgoszczy.

Bydgoszcz dnia 20. 12. 1927 roku.

Cena za 100 kg.	od zł—do zł
Pszenica	45,00—47,00
Żyto	38,00—39,30
Jęczmień na paszę	33,00—35,00
Jęczmień browarny	40,00—41,00
Groch polny	45,00—50,00
Groch wiktoria	65,00—85,00
Owies	32,50—34,25
Ziemiaki fabryczne	—
Otręby pszenne	—29,00
Otręby żytnie	—29,00
Peluszka	—

Tendencja spokojna.

Płody rolne.

Berlin, dnia 21 grudnia 1927.

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.	
Pszenica marchijska	233,00—236,00
grudzień	—264,75
marzec	—274,50
maj	—273,00
Tendencja dla pszenicy spokojna.	
Żyto marchijskie	235,00—239,00
grudzień	265,50—264,00
marzec	265,50—264,75
maj	265,00—267,75
Tendencja dla żyta spokojna.	
Jęczmień jary	220,00—266,00
Jęczmień zimowy	—
Jęczmień pastwony	—
Tendencja dla jęczmienia spokojna.	
Owies marchijski	201,00—211,00
grudzień	—223,50
marzec	—229,00
maj	—237,00
Tendencja dla owsa spokojna.	
Kukurydza loco	—
Berlin	216,00—218,00
Tendencja dla kukurydzy mooniejsza.	
Mąka pszenna	30,75—34,00
Tendencja mocna.	
Mąka żytnia	31,50—34,00
Otręby pszenne	—15,00
Otręby żytnie	—15,00
Rzepak	345,00—350,00
Groch wiktoria	51,00—57,00
Groch jadalny polny	32,00—35,00
Groch pastwony	21,00—22,00
Peluszka	20,00—21,00
Bob polny	20,00—21,00
Wyka	21,00—24,00
Łubin niebieski	14,00—14,75
Łubin żółty	15,70—16,10
Seradela nowa	—
Makuch rzepakowy	19,70—19,80
Makuch lniany	22,40—22,60
Wyłoki suszone	12,20—12,40
Śrót Soya	21,20—21,80
Płatki ziemniaczane	24,00—24,20
Ziemiaki białe	3,00—3,10
Ziemiaki żółte	3,20—3,50
Ziemiaki fabryczne za 1% mączki ..	0,13—0,15

Giełda warszawska

z dnia 21 grudnia

Akcje: w złotych:

Bank Polski	155,00—155,80
Bank Handlowy	—123,00
Bank Przem. lwowski	—106,25
Bank Zachodni	—30,30
Bank Zw. Sp. Zarob.	—87,00
Czersk	—1,00
W. T. F. Cukru	—78,40
W. T. Węgla	107,50—109,00
Nobel	—42,00
Cegielski	—58,00
Lilpop	—40,00
Modrzewów	9,05—9,50
Ostrowieckie Zakłady	84,00—85,00
Pocisk	—2,65
Starachowice	63,00—65,00
Zyrardów	—17,00
Borkowski	—3,75
Majewski	—43,00
Lombard	—175,00

Bank Polski płacił dnia 22 grudnia za:

dolary amerykańskie	8,85—8,84
funty szterlingów	43,334
franki szwajcarskie	171,577
franki francuskie	34,945
marki niemieckie	211,876
guldeny gdańskie	173,054
szylingi austriackie	125,389
liry włoskie	48,164
korony czeskie	26,298

Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

Poznań, dnia 21. 12. 1927 roku.

placono za 100 kg. w zł.	
Żyto	38,40—39,40
Pszenica	46,00—47,00
Jęczmień	39,50—41,00
Jęczmień zwykły	33,00—35,00
Owies	32,50—34,25
Mąka żył. 65 proc. z wor. stan. ..	00,00—56,75
„ 70	00,00—55,25
Mąka pszen. 65	66,50—70,50
Otręby żytnie	28,00—29,00
„ pszen.	27,50—28,50
Rzepak	61,00—68,00
Groch polny	48,00—53,00
Groch wiktoria	60,00—62,00
Ziemiaki jadalne	—
Ziemiaki fabryczne 16%	0,00—0,00

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

POZNAŃ, dnia 21 grudnia 1927 roku.

8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kred. ..	92,75— (za 1 dolar.)
4-poc. listy zastawne konw. Poznańskiego	52,50
Ziemstwa Kredytowego	25,20
6 proc. listy żytnie Pozn. Ziem. Kredyt. ..	—64,00
5 proc. Pożyczka premj. serja II	—58,—
Herzfeld — Viktorius I em.	118,50
Dr. Roman May I—V em.	20,50
Unja (daw. Ventzki) I—III em.	—

Stan wody w Wiśle dnia 22 grudnia rano: Toruń 48, Fordon 151, Chełmno 68, Grudziądz 160, Korzeniewo 117, Piekło 58, Tczew 39, Einlage 172, Schievenhorst 2.06. Od Przyłubia do Fordonu lód stoi, tak samo od Tczewa do Ujścia Wisły. W Toruniu płynie kra.

GRUDZIĄDZ.

NASZE AGENTURY

Dla wygodności naszych Szanownych Czytelników donosimy, że odbierać można „DZIENNIK BYDGOSKI” w filji naszej przy ul. Groblowej 5 w agenturach:

1. Kiosk „Inwalida” u p. Jaroszewskiego, Pl. 23 Stycznia, kiosk gazetowy.
2. P. Kruszone, skład wyr. tytoniowych przy ul. Toruńskiej.
3. P. Jarzebowska, skład kolonj. przy ul. Czerwonej Dwornej.
4. P. Kreftówna, skład kolonialny przy ul. Chełmińskiej.
5. P. Subkowska, skład kolonialny, ul. Forteczna.
6. Kosianczyk, skład wyrobów tytoniowych, ul. Forteczna 11.
7. K. Kaczmarek, daw. St. Wawrzyniak, skład wyrobów tytoniowych, obrazów i papieru, ul. Lipowa 3.
8. Zefia Ciapala, skład kolonialny, ul. Lipowa 51.
9. Józefa Rogozińska, skład kolonialny, ul. Lipowa 61.
10. Antoni Konecki, skład papieru i wyrobów tytoniowych.
11. Marja Biernat, skład tow. kolonialnych, ul. Nadgórna 19a, róg ul. Koszarowej.
12. Alfons Tajstro, skład kolonj. i restauracja, ul. Koszarowa 24.
13. Kiosk M. Konarkowskiego wyrobów tytoniowych i cukierków przy ul. Mickiewicza
14. Kiosk gazetowy i wyrobów tytoniowych. ul. Lipowa
15. Fr. Kostrzewski, skład kolonialny, ul. Kalinkowa 17
16. Fr. Dunajski, skład kolonialny, ul. Kalinkowa 1, róg Brzeźnej
17. Bernard Kreft, skład kolonialny, ul. Bracka 11
18. Bieńkowski, skład wyrobów tytoniowych, ul. Strzelecka 1
19. Gawroński, skład towarów kolonialnych i restauracja ul. Kościuski 13 (róg Koszarowej)
20. Nowa Wieś nr. 24 p. Glasne.

Dalsze agentury dla dogodności otwieramy — i podamy.

†
 Dnia 21. b. m., o godzinie 1 w nocy, zasnęła w Bogu niespodziewanie moja najukochańsza żona, nasza najdroższa matka, córka, synowa, szwagierka i ciocia

Selma Schmiede

z domu Zühike
 w kwiecie wieku 31 lat, o czym donosi w ciężkim smutku pograżony
Erich Schmiede z dziećmi.
 Bydgoszcz, dnia 21 grudnia 1927 r.
 Pogrzeb odbędzie się w I święto dnia 25. bm. o godz. 3 po południu z kaplicy starego ewang. ementarza. (31068)

Obwieszczenie. W tutejszym rejestrze handlowym oddział A. została firma zapisana pod liczbą 122 Alojzy Bieliński Koronowo wykreślona. (31061)
 Koronowo, dnia 10 sierpnia 1927 r.
 Sąd Powiatowy

Obwieszczenie. W tutejszym rejestrze handlowym oddział A. No. 118 została firma Dom Rolniczo Handl. F. Polachowski Koronowo wykreślona. Koronowo, dnia 4 maja 1927 r. (31062)
 Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie. W tutejszym rejestrze handlowym oddział A. No. 95 została firma A. Osinski, Prill i Ska w Koronowie wykreślona. Koronowo, dnia 10 listopada 1927 r. (31063)
 Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie. W tutejszym rejestrze handlowym A. No. 101 zapisano dzisiaj przy firmie W. Wiśniewski, Koronowo, iż kupcowi Stefanowi Siuchnińskiemu w Koronowie udzielono prokury. Koronowo, dnia 15 grudnia 1927 r. (31060)
 Sąd Powiatowy.

OGŁOSZENIE.

Dnia 29 grudnia 1927 roku o godzinie 14-tej odbędzie się publiczny przetarg na 4 place składowe w rozmiarze 400 m² na stacji Kwiatki. Ubiegający się o składowisko winni złożyć w kasie stacyjnej wymienionej stacji 100,— zł wadium. Warunki dzierżawy przejrzyć można u zarządcy stacji Kwiatki. (31037)
 Oddział Eksploatacyjny Tczew.

KONKURS.

W mieście Bydgoszczy wakuje posada

dyrektora Muzeum Miejskiego.

Kandydaci winni wykazać się wyższem wykształceniem i odpowiednimi studjami fachowemi. Reflektuje się jedynie na muzeologa-specjalistę. Uposażenie wedle grupy VI pragmatyki plus 15 procent dodatku komunalnego.
 Podania wraz z życiorysem i świadectwami należy składać w Magistracie m. Bydgoszczy do dnia 15 stycznia 1928 r.

Magistrat miasta Bydgoszczy

(—) Podoski, radca miejski. (31038)

Stary zużyty (31058)

kocioł parowozowy

z miedzianym przewalem paleniskowym spręta Cukrownia Chełmska najczęściej dającym.
 Kocioł znajduje się w firmie
Hermann Löhner, Bydgoszcz
 ul. Gen. Bema nr. 10 i można go tam oglądać.

Czerwoność nosa, twarzy i policzków,

zaleca się szybko „Sanguinol“ zalecany przez lekarzy, od lat 40 wypróbowany. Cena 5,50 zł przy poprzednim nadesłaniu gotówki, inaczej kosztu portoria. (29739)

Dr. Caspary i S-ka
 Gdańsk i Tczew 2, oddz. 407.

Polecamy najkorzystniej z magazynów naszych w Bydgoszczy, Kotomierzu i Pruszczu:

- Makuchy siemienne
- słonecznikowa 46/53%
- rzepakowa
- Rukurydzę rumańską również śrutowane
- Makę rybia 60/75%
- Makę mięsna
- Sól hydrecą
- Otręby żytnia i pszenne
- Śrutę zbożowa 30068

ROLNIK W BYDGOSZCZY
 Spółdz. Roln. Handl. z odp. ogr.
 Telefony: 336, 1336, 1337.

Wózki dziecięce w wielkim wyborze po cenach korzyst. poleca (10/9)
F. Jurecki
 Gdańska 7.

Doświadczony szofer z dłuższą praktyką jazdy z dobrymi świadectwami, który wszelkie reparacje samodzielnie wykonuje, potrzebny od 1 stycznia do nowego 1 1/2 ton. samochodu ciężarowego Opel. Of. z podaniem pretenzji pod „A. 58-2“ do biura ogl. Wallis, Toruń. 31052

Piwa Okocimskie

na Święta butelkowe (31035)
Marcowe - Eksportowe i znany z swej jakości „Porter“.
 Każdej chwili dostarczamy do domu jak i w syfonach 5 i 10-litrowych.
Telefon 1505, Kordeckiego 37-39.

Polecam na Gwiazdkę w wielkim wyborze sztuczne jak i świeże kwiaty, keszki kwiatowe, bukiety i kwiaty doniczkowe po znanych niskich cenach.
H. WETZKEROWA, BYDGOSZCZ
 kwaciarnia
 ulica Długa nr. 41, telefon nr. 1913. (31040)

Ceny konkurencyjne. Odsłona 25

KACZMAREK
 BYDGOSZCZ
 WINA LIKIERY

PIANINA

przez artystów uznane, premjowane złotym medalem kupuje się najkorzystniej i na dogodnych warunkach spłaty
W CENTRALI PIANIN
 Bydgoszcz, (25372)
 ul. Pomorska 10. Tel. 17-38
 Filje: Łódź i Lwów.

Polecam wszystkie gatunki 29771
jelit.
Schulz.
 ul. Dworcowa 18d.
 Tel. 282.

Inspektor Towarzystwa Ubezpieczeń „Przeźorność“, przyjmuje wnioski na ubezpieczenia: ogniowe, kradzieżowe, od następstw nieszczęśliwych i na wypadek śmierci Inspektor, Bydgoszcz, ul. Zduny 21, I. piętro w godzinach od 9—14. (F14589)

W dniu wigilii Bożego Narodzenia **kasa nasza** będzie czynna do godziny 11 przedpoł.
 Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu
 Filja Bydgoszcz. (31067)

Ostatnie Nowości
 Miłość — Banana's Slide —
 Rafałek — Wyjm ten palec itd.
 Kolędy na płytach gramofonowych **nadeszły** (31047)
 „MUSICA“ Jagiellońska nr. 75.

„Angelus“
 Fabryka Perfum i Kosmetyków STAROGARD
 poleca na gwiazdkę
Wody kwiatowe
Wody kolońskie
Perfum 29292

Prace stolarskie

drzwi i okna dla nowych budowli wykonuje w mechaniczn. warsztatach
„RIKA“ Budowl. Tow. Akc.
 Bydgoszcz, ul. Marcinkowskiego 9
 Telefon 172. (31034)

Agronom młodego, energicznego kawalera z wykształceniem agronomicznem na stanowisko pomocnika administratora rolnego poszukuje
LLOYD BYDGOSKI T. A.
 Bydgoszcz, Grodzka 28
 31046
 Czeladnika kowalskiego obeznanego również z kuciem koni poszukuje. Adres wskaże Dziennik Bydgoski. 30000

Fabryka artykułów pierwsz. j. polrzyby poszukuje **przedstawiciela** na Pomorze i część Północnego, Panowie którzy w składach kolonialnych są wprowadzeni i złożą 1.000 zł kaucji mają pierwszeństwo. Oferty do Dzienn. Bydg. pod „Nr. 77“ 30979

DROBNE OGŁOSZENIA

Napisowy wiersz tłusty 20 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. 5 cyfr = 1 słowo — i, w, z, a = każde stanowi słowo.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. — Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9 przed południem.

POSADY POSZUKUJĄ
Kucharz dzielny znający kuchnię warszawską i francuską poszukuje posady w Toruniu lub innym mieście od 1. lub 15. stycznia 28. Pensja podług umowy. Of. do filij Dz. Bydg. Toruń pod „570“. 31054
Starszy pomocnik gastronomiczny wieloletnia praktyka, dobre świadectwa, najlepsza referencja, władający językiem polskim i niemieckim poszukuje posady lub bufetu na własny rachunek od 1. I. 28. Zgłosz. do filij Dz. Bydg. Grudziądz pod „Dobra siła“. 31055

Duet wolny zaraz. Zgłoszenia J. Dąbalski, Toruńska 25. Telef. 93. (F-31020)
POSADY WOLNE
Poszukuje inteligentnej pani do zarządzania śniadalni. Osoba musi być z zawodem obznajmiona. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Zarządzająca“. 31064
Śluziaca do wszystkiego potrzebna bez spania. Babcia Wieś 3a, II ntr. prawo. 31065
Dziewczyna młodsza do jednego dziecka i wszelkich prac domowych zaraz potrzebna. Krawczak, Gdańska 82, skład kolonialny. (16536)

DZIERŻAWY
Młyn parowy, 2 pary walców, 2 kamienie, przy stacji, do wydzierżawienia. Zgł. t.uro Centralne, Dworcowa 69, tel. 850, Nowakowski. F-16533

MIESZKANIA
2 pokojowe mieszkanie z kuchnią za czynszem rocznym (400 zł) odda „Norma“ Gdańska 24 16545
Mieszkanie 4—6 pokojowe poszukuje od 1 stycznia. Czynsz roczny piątą z góry. Zgł. pod „J. K.“ do Dz. Bydg. 80930

Mieszkania 2-3-4-5-6-7 pokojowe korzystnie odda „Norma“ Gdańska 24. 16544
Mieszkanie 5 pokojowe do oddania. Wiadomość ul. Warszawska 24, I p. Jakubowski. 31023

POKOJE
Pokoje umebl. poleca „Norma“ Gdańska 24. 16546
Poszukuje pokoju na biuro, okolica Stary Nowy Rynek. Wiśniewska, Chrobrego 8. 30956
Pokój umebl. do wynajęcia, ul. Dworcowa 1a, I ptr. F-16548

RÓŻNE
Kawaler lat 28, przystojny, blondyn, posiadający majątek ziemski 332 mórg dobrej ziemi i dobrze zagospodarowanej bez długu poszukuje żony, dzielnej gospodarniej, posiadającej cośkolwiek gotówki lub realności. Zgł. pod „J. S.“ do Dz. Bydg. 16538

Kawaler lat 28, bardzo miłego wyglądu, posiada majątek 260 morgowy, do ra ziemia i 200 mórg jeziora rybnego z braku znajomości, poszukuje żony miłego charakteru, młode wdowy do lat 25 z gotówką 10 do 15 tysięcy złotych racza złożyć swe oferty do filij Dzienn. Bydg. Dworcowa 2 pod „W. B.“ 16521

Dla panny przystojnej, blondynki, młodej i bogatej z dobrej rodziny poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka, Bydgoszcz, Gdańska 24. 16539

Dla panny lat 18, przystojnej, brunetki, wykształconej, muzykalnej, bardzo gospodarniej, posiadającej gotówki zł 15.000 i umeblowanie na 3 pokoje poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka, Bydgoszcz, Gdańska 24. 16540
Dla panny przystojnej, inteligentnej, muzykalnej, posiadającej zakład fotograficzny dobrze prosperujący poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka, Bydgoszcz, Gdańska 24. 16541

Dla panny inteligentnej, przystojnej i muzykalnej, z rodziny ziemiańskiej, posiadającej gotówki zł 80.000 poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka, Bydgoszcz, Gdańska 24. 16542

Dla przystojnej brunetki, muzykalnej, lat 19, bardzo sympatycznej i miłego usposobienia posiadającej zł 8 00 gotówki i piękne urządzenie domowe poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka, Bydgoszcz, Gdańska 24. 16537
Wykaz osobisty opiewający na Franciszka Ziółkowskiego, Gdańska 19 został zgubiony, który uniważniam. Franciszek Ziółkowski, Kościelna 11. 31024

Hipoteki

reguluje z dobrym skutkiem w kraju i zagranicą
St. Banaszak,
obronca prywatny, Bydgoszcz, ul. Cieszkowskiego 2. Telefon 1304. Długoletnia praktyka. (20390)

POLECENIA

Gramofony
płyty, rowery, maszyny do szycia, wózki lalkowe, wszelkie części najtaniej poleca A. Wasielewski, Bydgoszcz, Dworcowa 18. (28894)

Lalki
wózki, konie, sanki, gry towarzyskie najtaniej poleca Pędracki, Sniadeckich 21. (16262)

Zabawki
wielki wybór najtaniej poleca Pędracki, Sniadeckich 21. (16261)

Chezes
się dowiedzieć co sprzenieżać do gwiazdek, do drogerji pod „Słonim“ ul. Sienkiewicza róg Kwiatowej spiesz. (31048)

Walizki

Torebki damskie najnowsze modele wiedeńskie. Nessesery, manicury, teki do akt, teki szkolne, portfele, portmonetki, sakwojarze, sutki skórzane, kufry bagażowe, kufry samochodowe, plecaki, laski, parasole damskie i męskie zawsze w wielkim wyborze po niskich cenach poleca (dla odsprzedających wysoki rabat) specjalny magazyn wyrobów skórzanych - galanterji i przyborów podróżnych
Zygmunt Musiał,
Bydgoszcz,
Długa 52. Tel. 1133. Hurt (11627) Detal

Obuwie
własnego wyrobu poleca Gabrielewicz, Plac Piastowski 3. Każdy kupujący otrzyma praktyczny prezent gwiazdkowy. (16530)

Szlifiernia
brzytwy, nożyczki, noże do krajanja papieru ostrzy J. Switalski, Poznańska nr. 6. (31028)

Żywy
ostrzy, reperuje gramofony, maszyny do szycia itd. J. Switalski, Poznańska 6 (31027)

SPRZEDAŻE

Największy wybór folwarków, gospodarstw, tartaków, kamienie, gościnieców, sklepów, kawiarni, cukierni posiada biuro Centralne, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 69, telefon 850 Nowakowski. (16592)

Dom
4 morgi roli ze składem dobrze zaprowadzonym z powodu wyjazdu sprzedam. Ryński, pow. Wąbrzeźno, Slusarczyk. (31053)

Dom
piętrowy narożny dochodowy korzystnie sprzedam Ułańska 20. (30986)

Sprzedam
lub wdzierzawię mój dom wraz z interesem rzemieślniczym i całym urządzeniem warsztatowym zaraz w większym powiatowym mieście. Cena 15.000 wplaty podług umowy. Zgłoszenia do Dz. Bydg. pod „Sprzedam“. (30940)

50 kamienie
dochodowych od 15 do 100.000 zł sprzedam Lubiewski, Toruń, Sw. Jakóba 17. tel. 847. (30969)

Dobra kapitału
Domy przy wplacie 8.000-45.000 zł na sprzedaż. Grundtk, Bydgoszcz, Sniadeckich 33 narożnik Dworcowej. (31051)

Dom
trzy piętrowy nowoczesny 9 mieszkań czteropokojowych 60.000. Dom piętrowy trzy składy duży ogród, fabryczne ubikacje 70.000. Dwa domy ze składami przy Dworcowej 125.000. Duży wybór majątków ziemskich Szarek Dworcowa 90 telef. 1909. (16526)

Domy
4, 5, 6 tysięcy poleca „Norma“ Gdańska 24. (16547)

Skład papieru
księgarnia i galanterja z przyłogiem mieszkaniem w dobrem położeniu w dużym mieście przy Rynku, gdzie gimnazjum i wszelkie urzędy, z powodu nagłych stosunków rodzinnych zaraz na sprzedaż za 5.000 zł. Oferty do agencji Dziennika Bydg. w Nakle. (3149)

Kawiarnia
pierwszorzędna kompletnie urządzona zaraz na sprzedaż. Wiadomość Nakle, „Wielkopolanka“. F-16499

Młyny.
Młyn miejski, nowoczesnie urządzony, przemiał 150 cetr. ładna willa do zamieszkania, dom dla komorników, budynki gospodarcze, piękny ogród, bogata okolica. 150 tys. zł, wplata podług umowy. Młyn, 2 parv walcy i 2 kamienie, w dobrej okolicy, budynki dobre, przystanek 100 mórg ziemi, 80 000 zł, wplata podług umowy. — I wiele innych poleca i przyjmuje Biuro „Pogoń“ Bydgoszcz Dworcowa 80, telefon 1815. Znaczek na odpowiedz.

Kamienica
2 piętrowa z ogrodem, narożnik, przy dosyć ruchliwej ulicy miasta Gniezna w tem 2 składy, jeden rzeźnictwo — do objęcia, czynsz miesięczny 30 zł, cena gotówka 35.000 zł zaraz na sprzedaż Gniezno ul. Mikołaja 1, telefon 73. (31021)

Skład
kolonialny i delikatesów w najruchliwszej ul. miasta powiatowego z urządzeniem towarem i meblami na sprzedaż (ewentualnie bez mebli). Na odpowiedz znaczek. Zgłoszenia do Dziennika Bydg. pod „Nr. 89“. (30889)

Skład
w Chojnicach w najlepszym położeniu mogę od 1. I. 1928 r. odstąpić, urządzenie kompletne należy do składu. Oferty pod „312 S. K.“ do Dz. Bydg. (30992)

Oberża
pensjonat, wycieczkowe miejsce, blisko miasta i morza, nowe zabudowanie, 5 pokoi, z urządzeniem, z ogrodem, z inwentarzem sprzedam za 11.000 zł w gotówce albo zamieni Makowski, Oliwa - Danzig, Georgstrasse 10. (30990)

Okazja!
Maszyna do szycia Singera. Chrobrego 17, w podwórzu i ptr. prawo. (31012)

Mleczarnia
na sprzedaż hurtownia wszelkich serów, upraszam o składanie ofert L. Gryczkówna, Bydgoszcz Bielicka 3. (31010)

Maszyny do pisania
kupicie najkorzystniej w składzie urządzeń biurowych St. Skóra i Ska Bydgoszcz, Hotel pod „Orłem“. (28725)

Futro
czarne męskie, kołnierzyk, nowe okazynie sprzedam. Ul. Matejki 5a, I ptr., godz. 2-4. (16509)

Pianino
krzyżowe, orzechowe, używane sprzedam tania Majewski, Pomorska 65. (16481)

Pokój jadalny
dobrze utrzymany korzystnie na sprzedaż, ul. Promienada 44-45. (31931)

Fretki
na sprzedaż. Wałkowiak, Ka. Skorupki 40, Szwederska. (31045)

Kanapy
leżanki, materace, klubowe garnitury tania na raty sprzedaje każdemu także na prowincję Tapicernia, Jagiellońska 4, drugie podwórze. (30829)

Koń
na blegunach tania na sprzedaż. Lokietka 21. (31016)

Mało
używana maszyna Singera z okrągłym czółkiem zaraz na sprzedaż tylko za gotówkę. Oferty pod „M. W. 100“ do Dz. Bydg.

Pianino
fabrykat niemiecki, czarne jak nowe korzystnie na sprzedaż. Dworcowa 77. (31039)

Pianino
krzyżowe zagraniczne, maszyna do pisania „Ideal“ okazynie na sprzedaż. Dom Komisowy, Pomorska 6. (16543)

Gramofon
szafkowy jak nowy sprzedam tania Tomczyk, Nakleńska 22. (3166)

Gramofon
sprzedam. Jasna 22, podwórze. (31050)

Pianino
lepszej firmy sprzedam za gotówkę. Toruń, Sienkiewicza 18. Albrecht. (30977)

Wanna duża
koń na blegunach i szory na sprzedaż. B. Homma, Chrobrego 12. P-16516

Burko
bardzo tania sprzedam. Hermana Frankiego 4, Mikulski, restauracja. (31017)

2 małe saneczki
tania na sprzedaż. Gabriel, Fordońska 67. F-16523

Szpica
sprzedam. Obajrzec między 2-4. Ul. Wileńska 12, I ptr. lawo. (31033)

Na sprzedaż
wyjątkowo mały rasowy pieszek pinczerk. A. Samulewski, Chwytowo 5, I piętro. (30984)

Miode polewczki
na sprzedaż. T. Gućia, Rafa poczta Ostromecko pow. Chełmno. (31001)

Palto
garnitur marynarkowy, jaskółkowy, tania sprzedam. Promienada 40, I p. I. (31059)

Na sprzedaż
jedno repozytorjum, wóz ręczny, różne kołty i wiele innych rzeczy. Pomorska nr. 67, part. (16534)

KUPNA

Kupię
przechodzoną kolejkę dziecięcą. Zgłoszenia do filji Dzień. Bydg. Dworcowa 2 pod „Kolejka“. F-16522

Wózek do lalki
używany, lecz dobrze utrzymany, elegancki kupię Oferty pod „Wózek“ do Dziennika Bydgoskiego.

Samochód
kupię za gotówkę. Toruń, Sienkiewicza 18, I piętro. Sławkiewicz. (30976)

Przy wplacie
40-50 000 zł poszukuje się dom nowoczesny w óródmieściu celem kupna. Of. pod „Kupno“ do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. (30971)

Kupię
majątek ziemski od 600 do 1000 mórg pszennej ziemi w Poznańskim. Pośrednicy wykluczeni. Zgł. pod „Majątek“ do filji Dzień. Bydg. Dworcowa 2. (30993)

Wąbrzeźno (Pom.)
Skład bławatówkonfekcji z 2 dużymi oknami wystawowymi, z towarami do wynajęcia. Oferty do Dz. Bydg. pod „Wąbrzeźno“. (31003)

Restauracja
dobrze prosperująca z kompletnym urządzeniem oraz mieszkaniem w dobrem położeniu wdzierzawię od 1. 1. 28 r. Inwalidzi zawodowcy mają pierwszeństwo. Zgłoszenia do A. Wróblewski, Brusy (Pomorze). (30866)

Restauracji
poszukuje w dzierzawę lub bufetu na własny rachunek. Oferty do filji Dzień. Bydg. Dworcowa 2 pod „K. J. 4“. (16520)

MIESZKANIA

Poszukuje
się 3 pokojowego mieszkania. Warunki według umowy. Oferty pod „P. 29“ do Dz. Bydg. (30266)

Młode
inteligentne małżeństwo, poszukuje 2 pokojowego mieszkania w pobliżu ul. Cieszkowskiego wprost od gospodarza. Czyszy z góry. Łaskawe oferty do Dz. Bydg. pod „Wprost“. (30998)

POKOJE

Dwom
osobom wynajmę ciepły pokój z utrzymaniem Poznańska 14, I lewo. (3108)

Przyjezdny
porucznik poszukuje umeblowanego pokoju z oddzielnym wejściem w rejonie 62 p. p. Of. uprasza się składać do filji Dzień. Bydg. Dworcowa 2 pod „F. L.“ (F-16517)

Urzędnicza
szuka od stycznia pokoju umeblowanego w óródmieściu, możliwie z oddzielnym wejściem. Zgłoszenia pod „Urzędnicza“ do Dzień. Bydg. (31044)

ROZMAITE

Włosy
pielęgnuj, wypadaniu zapobiegaj, tustość, lupież usuwa Gabinet Kosmetyczny, Cieszkowskiego 20. F-16524

Książki
na gwiazdkę dla dzieci, młodzieży i dorosłych poleca w wielkim wyborze Księgarnia Bydgoska, N. Gieryna, Plac Teatralny 3. (31052)

Pocztówki
świąteczne i noworoczne, albusy do kart, pamiętniki, tani i ozdobny papier listowy poleca w wielkim wyborze Księgarnia Bydgoska, N. Gieryna, Plac Teatralny 3. (31051)

Ożenie się
z panną o niemagannej przeszłości w wieku do 27 lat z odpowiednim majątkiem. Licze 31 lat, agronom, przystojny posiada także majątek w got., mam na celu przejęcie majątku ziemskiego, aby utworzyć trwałe i spokojne niezależne ognisko domowe. Proszę się zgłosić z całym zaufaniem ew. dołączyć fotografię do Dz. Bydg. pod „Dobry ożenek“ Rzecz traktuje się honorowo, zapewniam się wszelką dyskrecją. (30938)

Wojskowy
sierżant, pomorz., lat 27, ciemno blond, wzrostu wysokiego, miłego usposobienia, zapozna pannę skromną i dobrego charakteru celem ożenku. Córki rolnika nie wykluczone. Łaskawe oferty do Dzień. Bydg. pod „Wojskowy 27“. (31043)

Poszukuje
pożyczki 1000 zł pod zastaw weksla hipotecznego w zamian dam posadę biurową od 1. II. 928 r. Oferty skierować do filji Dzień. Bydg. pod „M. D.“ (31009)

Zyczenia gwiazdkowe!
Młody wdowiec lat 28 z dwójgiem dzieci w wieku 3-5, Pomorzani, urzędnik na stałym stanowisku, pragnie zapoznać na tej drodze celem rychłego ożenku pannę lub młodą bezdzietną wdówkę, średniego wzrostu, lecz dobrze zbudowaną do lat 25, religijną, miłego usposobienia, kochającą dzieci i mającą przywiązanie do życia rodzinnego, która posiada własny interes lub jakie przedsiębiorstwo. Pannie poglądów nie dziwniejszych, dobre Polki, którym zależy na szczęśliwym i spokojnym pożytku małżeńskim raczą swe oferty wraz z fotografią złożoną z całym zaufaniem do adm. Dz. Bydg. pod „Wdowiec 28“. Fotografia do obejrzenia w administracji tego pisma. Rzecz traktuje się poważnie. Pośrednicy wykluczeni. (30952)

Pomorżanka
lat 27, przystojna nauczycielka z wyższymi egzaminami, z wyprawą i późniejszym posagiem, pozna religijnego, inteligentnego człowieka na stanowisku w celu matrymonjalnym. Dyskrecja zapewniona. Zgłosz. do Dzień. Bydg. pod „Pomorżanka“ (31006)

Kawaler
Inteligentny, lat 28, szatyn, posada prywatną stałą, pensja 400 zł ożeni się z osobą zamożniejszą. Of. szczegółowe „Reklama Polska“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6. pod „2940“. (30578)

2-3.000 zł
wypożyczyć za stałą posadę biurową. Oferty do filji Dz. Bydg. pod „Kupiec 3“ (16519)

Obiady
smaczne po 1 zł poleca restauracja „Ognisko“, Jagiellońska 71. (30455)

1000-1500 zł
wypożyczyć pod pewną gwarancją, w zamian za posadę biurową Zgłosz. pod „W. S.“ do Dz. Bydg. (30879)

10-20.000 zł
pożyczki poszukujemy natychmiast. Gwarancja I. hipoteka. Procent podług umowy. Łask. zgłoszenia pod „F. K.“ do Dz. Bydg. (31007)

Wspólnika
z kapitałem 6-8 tys. zł poszukuję do otwarcia w Bydgoszczy lub w Poznaniu Instytutu tanecznego. Spiesznie zgłoszenia pod Tadeusz Sas - Korczyński, prof. dypl. z „Academie de chaitres de Danse w Paryżu“. (1631)

Zgubilem
książeczkę wojskową na nazwisko Władysław Krzyżaniak. Proszę łaskawego znalazcę o oddanie ul. Chelmińska 20. (30948)

Zgubione
papiery wojskowe wystawione w P. K. U. Sieradz na nazwisko Maks Spiegel unieważniam. (30991)

Ostrzeżenie!
Proszę firmie Mikado Lep-per nie pożyczać, ani rachunków płacić, tylko Wrzeszczyńskiemu, który wykaże się wykazem osobistym. Kaszubska 5. (16512)

Skradzioną
książkę wojskową na nazwisko Sitarek Franciszek, Bydgoszcz, Orla 2 unieważniam. (31014)

„M. N.“
Stacja N., pociąg I. 1. I. 28. lub 2. I. (31015)

Zaginął
pies wilk. Proszę oddać Marciniak, Sw. Trójcy 10. (16536)

Zagubione
przez inspektora naszego p. Leona Leńniczaka dokumenty m. i. legitymacja upoważniająca do inkasacji niniejszym unieważniamy. Standard - Nobel w Polsce, Spółka Akcyjna, Biuro Sprzedazy w Bydgoszczy. (31019)

Ogłoszenia do wydania niedzielnego „Dziennika Bydgoskiego“ Nakład 38.000 przyjmujemy tylko do piątku godz. 18tej.

POSADY WOLNE
W zamian
za pożyczkę 1000-2000 zł dam dobra, stałą posadę. Oferty pod „Pożyczka“ do Dzień. Bydg. (31002)

Poważne
przedsiębiorstwo z branży metalowej poszukuje zastępcę na Pomorze i Poznania, który stała odwiedza klientelę. Piśm. oferty i referencje podać do „P.A.R“ Bydgoszcz, ul. Dworcowa 72 pod „J. S.“ 120“. (31025)

Skrzypek
i pianista potrzebni zaraz. Restauracja „Centralna“, ul. Dworcowa nr. 53, róg Sniadeckich. (31022)

POSADY POSZUKUJA
Rządca
gosp. Wielkop. lat 32, posiadający odpowiednie znajomości gospodarze, 13 lat praktyki, dobre świadectwa i polecenia, pragnie objąć posadę samodzielną lub pod ogólną dyspozycją z żonatego (kaucja obecna). Zgłosz. proszę skierować pod adr. Stanisław Dutkowiak, Tczew, Port Żymowy. (31005)

Zdolny
introligator z długoletnią praktyką poszukuje posady. Zgłosz. do filji Dzień. Bydg. Grudziądz pod „5“ (30961)

Slusarz-monter
obeznany dobrze z wszelkimi maszynami parowymi, rolniczymi, suszarnie, gorzelnie i młyny poszukuje posady zaraz lub później. Posady kierownicze nie wykluczone. Oferty do Dzień. Bydg. pod „Monter“. (30992)

Osoba
kulturalna, sympatyczna, najlepsza gospodyni — kochająca dom i prace, wyjedzie jako reprezentantka do prowadzenia gospodarstwa w zamożnym domu, ewentualnie zajmie się wychowaniem jednego dziecka. Zgłoszenia pod „Pilna“ do Dzień. Bydg. (31004)

Kobieta
samotna lat 42, obeznana dobrze w gospodarstwie domowym, zna cośkolwiek szyde poszukuje miejsca wyrczycielki pani domu w miejscu lub na wyjazd. Oferty pod „Rzetelna“ do Dz. Bydg. (31013)

ROLNIK
trzeźwy, sumienny, doświadczony w gospodarstwie i hodowli inwentarza, przyjmie posadę od 1. IV. 1928 r. na probostwie ul. Kłodzkiej lub na mniejszym majątku. Zgłoszenia do Dzień. Bydg. pod „Rolnik“. (30985)

Handlowiec
branży kolonialnej, delikatesów i palarni kawy z poważnymi referencjami i kaucją 500 zł przyjmie posadę od 1. I. 28. Zgł. do Dzień. Bydg. pod „H. K.“ 28“. (30886)

DZIERŻAWY
Korzystne dzierżawy.
350 mórg, ziemia pszena. budynki 1. kl., inwentarze nadkompletne, z parówką. przejęcie 35.000 zł. wplata według umowy. 330 mórg pszennej. buonyki ładne, inwentarze nadkompletne, przejęcie 32.000 zł. 150 mórg. dobrej, budynki masywne, inwentarz kompletny, przejęcie 9.000 zł. — 90 mórg pszennej, budynki I. kl., inwentarze nadkompletne, przejęcie 7.000 zł. 60 mórg pszennej, budynki I. kl., inwentarze nadkompletne, przejęcie 6000 zł i inne poleca i przyjmuje Biuro „Pogoń“, Dworcowa nr 80, telefon 1815. Znaczek na odpowiedz.

Okazja!
Ogrodnicztwo 8 mórg do wdzierzawienia. Koronowska nr. 52 Czyżkówo. (30997)

Młoda kobieta
poszukuje posługi, umie dobrze gotować, prac i prasować. Zgłoszenia pod „A. R.“ do Dz. Bydg. (31011)

Jakim podarkiem uciechę sprawię?

Jaki podarek mogą sobie życzyć?

Porcelana Rosenthala
Serwisy stołowe, do kawy i mokka, filiżanki do mokka od **3.00** pocz.

Tom. stalowe J.A. Henckel'a
Noże do masła i sera, sztućce, sztućce do rozb. drobiu, nożyce do drobiu od **10.50** pocz.

Płyty do tortu od **9.50** pocz.
Stoliki dla palaczy - stojaki dla palaczy - zapalacze do cygar
Dymniki, mosiężne kasetki do cygar od **10.00** pocz.

Niklomo-plat. serwisy do kawy i herbaty
Maszynki do kawy
Szkłanki do herbaty od **1.25** pocz.

Umywalki
w pięknych desenjach od **11.00** pocz.
Stoliki klub. - lampy klub. - stoliki do herbaty od **22.50** pocz.

Artyst. szkła Mosera od **27.50** pocz.

Elektryczne aparaty do gotowania i ogrzewania - żelazka do prasowania - poduszki do ogrzewania

Kryształy
Bomby, jardyniery, remery, bombonierki, wazony do kwiatów od **8.50** pocz.

Mosiądz
Samowary, chłodniki do wina, serwisy do palenia, popielniczki od **2.50** pocz.

Molebacze - garnitury trzcinowe „Peddig”, krzesta-leżanki od **15.00** pocz.

Maszyny
dla użytku domowego: do krajenia chleba, maszynki do siekania mięsa, wagi kuchenne od **11.00** pocz.

Marmuromy
filiżanki, figury, puszki, kałamarze, popielniczki od **2.50** pocz.

Przybory do oświetlenia
lampy do pokoi jadal., kandelabry, ampulki, lampy nabiurka, lampki nocne od **17.50** pocz.

Bronze wiedeńskie od **10.00** pocz.

W tygodniu gwiazdkowym jest mój interes do godz. 8-ej otwarty.

Wiele zachęty dają stoły gwiazdkowe, umieszczone w moich ubikacjach wystawowych.

A. Hensel, Bydgoszcz, Dworcowa 97

zaloż. 1869.

Telefon 193 i 408.

!! Otyłość - Nadmierne odtuszczenie !!

Żądacie bezpłatnej broszury nr. 8 Dr. Malowan i Ska, Gdańsk, oddział 246. (25749)

Cierpienia płuc i gardła

Pouczającą broszurę nr. 11 bezpłatnie wysyła Dr. Hur'o Caro Sp. z o. odp., Gdańsk, oddział 256. (25750)

Chorzy na cukrzycę!

Udzielam bezpłatnej rady, jak można pozbyć się cukru i stać się znowu zdolnym do pracy. Dr. Malowan i Ska, Gdańsk, oddz. 316. (25751)

Młodość i szczupłość

wsyska W. P. przez używanie herbaty Dr. Schlechta „BALDUR” o dobrym i delikatnym smaku. Pani H. pisze nam: Po używaniu 6 tygodni herbaty W. P. odebrałam 12 funt. Dr. Mad. B. pisze: Przy 3 pacjenkach uzyskałam za pomocą herbaty W. P. dobre skutki. Zamów za poprzednim nadesłaniem gotówki, inaczej koszta portoria. Dr. Gebhard i Ska, Gdańsk, oddz. 426. (29)

Pocenie rąk, pach i nóg

uszuwa „SECTOSON”. Cena 3 zł, tylko za poprzednim nadesłaniem gotówki. Dr. Caspary i Ska, Gdańsk i Tczew 2, oddz. 408.

Trak (Vollgatter)

fabrykał firmy C. Blumwe i Syn, Bydgoszcz, dolny walcowy ze szpindlem na trybach do podkręcania, cały żelazny, w bardzo dobrym stanie, szerokość 80 cm. obrotów 200, do tego 3 wózki do przykręcania drzewa, 28 pól i 17 klup, do rozbiórki na sprzedaż. Młyn parowy Edmund Foltynowicz, Gniewkowo, Województwo Poznańskie. (30939)

„Gastronomia”

ul. Dworcowa nr. 87 telefon nr. 841
poleca obiady od godziny 12-ej do 4-ej
Codziennie specjalności wieczorowe po niskich cenach.
Fachowo pielęgnowane nadoje.
Kuchnia czynna od godz. 8 rano. (23791)

Wielki skład

Centryfug „Milena”

od 35 do 330 litr. wydajności na godzinę.

Cichy bieg
Najdokładniejsze odtuszczenie 26576
Dogodne warunki spłaty

Bracia Ramme, Bydgoszcz

ulica św. Trójcy 14b. Tel. 79.

Praktyczne Kursy Handlowe

w miejscu, ulica Chrobrego nr. 7 (dom własny).
Zawiadomienie.

Nowy wieczorny półroczny kurs handlowy rozpoczyna się 2 stycznia 1928 r. o godz. 6 wieczorem. Zapisy przyjmują codziennie do dnia 1 stycznia w godzinach 6-7 wieczorem (30905)

Dyrekcja: Jan Hennes.

Okazyjnie na sprzedaż Buick 10/50 K. M.

6 cylindrowy, 5 osobowy torpeda, 1 rok w użytku, nowe ogumowanie, bardzo dobry w laku z nadkompl. wyposażeniem luksusowym, natychmiast korzystnie na sprzedaż. 30860

E. Stadie - Automobile
Gdańska 160. Bydgoszcz Telefon 1602.

Świeży transport prima tłustych

śledzi

w najlepszym gatunku 8 s tuk t lko 1 zł póki zapas starczy!!!
Prawdz. og. matja grubogrzbisty s tuka 5) gr.
Male ma jasy szl.ia 25 groszy poleca 30970

Beyerowa Szedzikowska tylko Długa 18.

STEMPLE kauczukowe i metal
SZYLDZIKI mosiężne, emalio-wane i tekturowe dostarcza
Fr. Zawadzki
Pierwsza Bydgoska Fabryka Siempii Pomorska 13. Telefon 70. 29890

RADJO APARAT na GWIAZDKĘ

kupuj tylko

w firmie „RADJO”

Roman Gonczewicz
tel. 1124. Plac Wolności nr. 1. (30741)

20 kamieniarzy

do tłuczenia półbruczku ewtl. z własnymi narzędziami. orzy'mie zaraz (31041)
Wydział Powiatowy Sępólno (Pom.).

Świecełki choinkowe

Ozdoby choinkowe
Mydła toaletowe
Perfumy
Wody do ust
Garnitury kryształowe
Manicure
oraz różne inne artykuły toaletowe poleca w wielkim wyborze
Ernst Mix, fabryka mydła
Bydgoszcz. (30956)

Każdy wtorek i czwartek od godz. 4 popoł.

świeże kiszki

z kaszy, z bułek, salcesoniki i wątrobianki
A. Chwiątkowski mistrz rzeźn. Dworcowa 81

Cena ogłoszeń: 20 gr. za milim. i łamowo, szer. 38 m/m. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 50 gr., w tekście nadrukiej i trzeciej stronie 90 gr., na dalszych stronach 75 gr. za milim. 1 lam., szer. 67 m/m. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 20 gr., każde dalsze 10 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20%, zniżki. Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie zniżki upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank M. Stadhagen. — Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czioukami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Redaktor odpowiedzialny: Henryk Ryszewski w Bydgoszczy.